

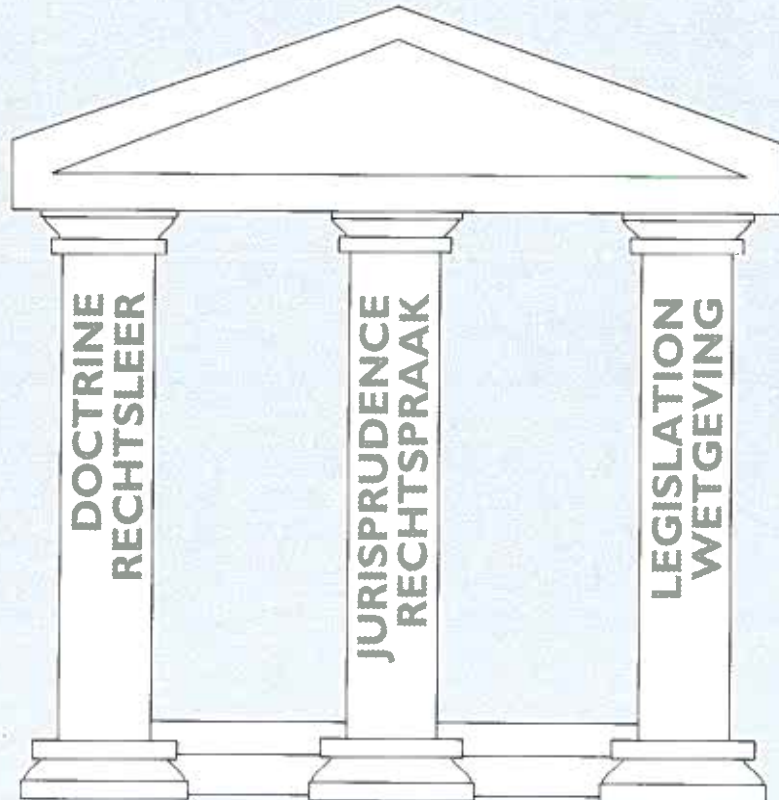
iuvis

Prix: 350 BEF
Prijs: 350 BEF

Juridisch tijdschrift uitgegeven door de Juridische Commissie
BFE-FIGAS
Revue juridique publiée par la Commission Juridique
FPE-FIGAZ

Januari 2001
Janvier 2001

25

Distributie van Elektriciteit en Gas
Distribution d'Electricité et de Gaz

Tijdschrift uitgegeven door de Juridische Commissie van de Beroepsfederatie van de producenten en verdelers van elektriciteit in België (BFE) en het Verbond der Gasnijverheid (FIGAS).
Verschijnt driemaal per jaar.

Revue éditée par la Commission juridique de la Fédération professionnelle des producteurs et distributeurs d'électricité de Belgique (FPE) et de la Fédération de l'Industrie du Gaz (FIGAZ).
Paraît trois fois par an.

Redactiecomité / Comité de rédaction

Dirk Devroe, Advocaat te Antwerpen
François Glansdorff, Avocat à Bruxelles

Paul Bouwens
Sabine Claeys
Christiane Devos
Frank Dillen
Eric Gondry
Sonja Janssens
Geeraard Peeters
Christophe Richard

**Grafisch concept en realisatie /
Concept graphique et réalisation**

Marleen Verduyck

Opmaak / Mise en pages

Dirk Mertens

Administratie / Administration

Carla Desmet
Nathalie Fouarge

Hoofdredacteurs / Rédacteurs en chef

Paul Bouwens
Sabine Claeys
Christiane Devos

Verantwoordelijke uitgever / Editeur responsable

Sabine Claeys, Magere Schorre 51, 8300 Knokke-Heist

INHOUD SOMMAIRE

RECHTSLEER - DOCTRINE	1223
NORMEN, WIE MAAKT ZE EN WAT IS HUN DRAAGKRACHT?	1223
LES NORMES: QUI LES CONÇOIT, QUELLE EST LEUR PORTÉE?	1223
RECHTSPRAAK - JURISPRUDENCE	1231
Tribunal de Première Instance de Charleroi – 14 avril 1999	1231
s.a. ELECTRABEL C/ A.L. et s.p.r.l. SYLVIO	
<i>Paiement de la consommation • Gérant de société •</i>	
<i>Engagement d'une société • Non-respect des formalités</i>	
<i>Betaling van het verbruik • Beheerder van een vennootschap •</i>	
<i>Verbintenis van een vennootschap • Niet-naleving van formaliteiten</i>	
Hof van Beroep te Gent – 11 december 1998	1232
n.v. EMMANUEL FRAEYE T/ n.v. HULLEBUSCH en s.v. GASELWEST	
<i>Onderbreking van de terbeschikkingstelling van elektrische energie •</i>	
<i>Hoogspanningsklat • Elektriciteitscabine • Gebrek van de zaak •</i>	
<i>Aansprakelijkheid van de bewaarder</i>	
<i>Interruption de la mise à disposition d'énergie électrique •</i>	
<i>Client haute-tension • Cabine électrique •</i>	
<i>Vice de la chose • Responsabilité du gardien</i>	
Rechtbank van Eerste Aanleg te Turnhout – 25 maart 1998	1234
B.G. T/ b.v. IVEKA	
<i>Brand ter hoogte van hoofdschakelaar • Verdelers: geen fout</i>	
<i>Incendie au niveau du disjoncteur • Distributeur: absence de faute</i>	
Tribunal de Première Instance de Liège – 12 Janvier 2000	1235
s.c. INTERMOSANE C/ D.S. - P.D.	
<i>Paiement de la consommation • Société irrégulière •</i>	
<i>Responsabilité des fondateurs</i>	
<i>Betaling van het verbruik • Onregelmatige vennootschap •</i>	
<i>Oprichtersaansprakelijkheid</i>	

Cour d'appel de Mons - 2 juin 1999	1237
s.a. ELECTRABEL C/ R.M.	
<i>Vol d'énergie électrique et de gaz • Compteurs trafiqués • Paiement de la consommation</i>	
<i>Diefstal van elektriciteit en gas • Manipulatie van meters • Betaling van het verbruik</i>	
Cour d'appel de Liège - 8 janvier 2000	1238
s.a. ELECTRABEL C/ G.E. - C.I.	
<i>Paiement de la consommation • Compteur électrique trafiqué • Gardien • Rectification • Article 2277 C.C. • Prescription • Non-applicabilité • Relation distributeur/client</i>	
<i>Betaling van het verbruik • Manipulatie van elektriciteitsmeter • Bewaarder • Rechtzetting • Artikel 2277 B.W. • Verjaring • Niet-toepasselijkheid • Verbodiging verdeler/verbruiker</i>	
Vrederegrecht te Leuven - 10 december 1996	1241
P.B.E. T/ M. V. EN M.V. T/ J. S.	
<i>Betaling van het verbruik • Feitelijke scheiding • Regelingsakte voorafgaand aan de echtscheiding door onderlinge toestemming • Art. 1134 B.W.</i>	
<i>Paiement de la consommation • Séparation de fait • Convention préalable au divorce par consentement mutuel • Art. 1134 C.C.</i>	
Vrederegrecht Nieuwpoort - 28 april 1998	1242
c.v. GASELWEST T/ G. A.	
<i>Betaling van het verbruik • Huurovereenkomst • Verzaking • Abonnee • Bewaarder van de aftakking • Verzoek tot schorsing</i>	
<i>Paiement de la consommation • Contrat de bail • Renonciation • Abonné • Gardien du branchement • Demande de suspension</i>	
Vrederegrecht te Antwerpen - 15 juni 1998	1243
c.i.v. IMEA - c.i.v. IGAO T/ V.G. - S.C.	
<i>Zegelbreuk • Betaling van het verbruik • Grondslag betalingsvordering • Bewaarder van de aftakking • Huurovereenkomst • Feitelijke verbruiker</i>	
<i>Bris de scellés • Paiement de la consommation • Fondement de l'action en paiement • Gardien du branchement • Contrat de bail • Consommateur de fait</i>	
Vrederegrecht te Izegem - 28 oktober 1998	1245
D.P. en I.V. T/ c.v. GASELWEST	
<i>Betaling van het verbruik • Huishoudelijke schuld • Schijntoestand • Verdeler niet verwittigd • Hoofdelijkheid tussen echtgenoten</i>	
<i>Paiement de la consommation • Dette du ménage • Théorie de l'apparence • Absence d'information du distributeur • Solidarité entre époux</i>	
Justice de Paix d'Ixelles - 11 février 1999	1247
s.a. ELECTRABEL C/ G.A.	
<i>Paiement de la consommation • Défaut de paiement • Consommations et frais • Règlement type: applicable</i>	
<i>Betaling van het verbruik • Wanbetaling • Verbruik en kosten • Typereglement: toepasselijk</i>	

Vredegerecht te Lier – 13 april 1999	1248
c.v.b.a. VLAAMSE ENERGIE- EN TELEDISTRIBUTIEMAATSCHAPPIJ (VEM)	
T/ M.J.	
<i>Betaling van het verbruik • Vermeldingen overnameformulier: tegenstelbaar aan verbruiker • Verjaring • Art. 2277, lid 2 B.W. en art. 5 wet 1 mei 1913 • Niet-toepasselijkheid Paiement de la consommation • Mention sur document de reprise d'abonnement: opposable au consommateur • Prescription • Art. 2277, al. 2 C.C. et art. 5 loi du 1 mai 1913 • Non-applicabilité</i>	
Justice de Paix de Soignies – 20 septembre 1999	1249
s.a. ELECTRABEL C/ P.C.	
<i>Fraude • Compteur trafiqué • Bris de scellés • Responsabilité du locataire du compteur Bedrog • Manipulatie van de meter • Zegelbreuk • Aansprakelijkheid van de huurder van de meter</i>	
Tribunal de Première Instance de Mons – 10 novembre 1999	1250
s.a. ELECTRABEL C/ M.P.	
<i>Accès aux compteurs • Droit du distributeur Toegang tot de meters • Recht van de verdeler</i>	
Hof van Beroep te Antwerpen – 20 november 2000	1251
c.v.b.a. INTERELECTRA T/ n.v. DERERE DEVELOPMENTS	
<i>Elektriciteitscabine • Gebruiksrecht • Installaties in cabine • Eigendomsoverdracht cabine • Notariële akte • Wettelijke erfdiensbaarheid • Naleving door koper Cabine électrique • Droit d'usage • Installations dans la cabine • Transfert de propriété de la cabine • Acte notarié • Servitude légale • Obligations de l'acheteur</i>	
WETGEVING - LEGISLATION	1255

Normen, wie maakt ze en wat is hun draagkracht?

I. Inleiding

Normen spelen een zeer belangrijke rol in ons economisch leven.

Ze dragen bij tot een open verkeer van goederen binnen de Europese Unie. Producten die aan de geharmoniseerde Europese normen leveren meteen ook het vermoeden dat voldaan is aan de essentiële veiligheidseisen.

Daarenboven draagt de conformiteit met de geharmoniseerde normen ook bij tot de kwaliteit, de uitwisselbaarheid, de herkenbaarheid en tal van andere belangrijke aspecten die de gebruiker zekerheid moet geven een algemeen bruikbaar product te hebben gekocht.

Ook de wettelijke voorschriften berusten, zeker wat de technische regelgeving aangaat, steeds meer op normen.

In het verleden werden normen, op juridisch vlak, vaak verwaarloosd. In Europa is hierin verandering gekomen, vooral omdat de Europese wetgeving, in het kader van de "New Approach" regelgeving, de voorkeur geeft aan verwijzingen naar CEN, CENELEC of ETSI* normen, liever dan eigen technische specificaties uit te vaardigen.

Het gevolg hiervan is dat de normalisatie van langs om minder een nationaal gebeuren is. Het zwaartepunt van het gebeuren verplaatst zich en heeft nu een Europese

* CEN: Comité Européen de Normalisation
CENELEC: European Committee for Electrotechnical Standardization
ETSI: European Telecommunications Standards Institute

Les normes: qui les conçoit, quelle est leur portée?

I. Introduction

Les normes jouent un rôle très important dans notre vie économique.

Elles contribuent à la libre circulation des marchandises à l'intérieur de l'Union européenne. Les produits conformes aux normes européennes harmonisées satisfont directement aux exigences minimales de sécurité. La conformité aux normes garantit également la qualité, l'interchangeabilité, l'identification et une multitude d'autres aspects importants, garantissant à l'utilisateur d'avoir acheté un produit utilisé de manière générale.

Les prescriptions légales elles aussi reposent de plus en plus sur des normes, en particulier en matière de réglementation technique.

Autrefois, les normes étaient souvent négligées sur le plan juridique. Les choses ont changé en Europe, surtout parce que la législation européenne, au lieu d'édicter ses propres spécifications techniques, donne la priorité aux renvois à des normes CEN, CENELEC ou ETSI* dans le cadre de la "New Approach".

La normalisation est dès lors un événement éminemment moins national. Le centre de gravité de la procédure se déplace et a maintenant revêtu une dimension euro-

* CEN: Comité Européen de Normalisation
CENELEC: Comité Européen de Normalisation Electrotechnique
ETSI: European Telecommunications Standards Institute

of zelfs mondiale dimensie gekregen.

De Europese normen op zich hebben geen verplichtend karakter. Omgezet in Nationale normen, (een verplichting voor normen die kaderen in de "New Approach" directieven) kunnen ze in de lidstaten o.m. aangewend worden:

- om het vermoeden van conformiteit met de essentiële veiligheidseisen van de directieven te staven;
- ter ondersteuning van de reglementering;
- als technische specificaties gekoppeld aan lastenboeken of bestekken (bv. in het kader van openbare aanbestedingen);

- ...

Dit houdt in dat het eventueel "verplichtende" karakter verschillend kan zijn van de ene lidstaat tot de andere. In deze korte bijdrage zullen we trachten de Belgische situatie voor de normen in het domein van de elektrotechniek toe te lichten. Het verschilt maar weinig van de normen in andere domeinen.

2. De Europese normen

CENELEC werd in 1977 opgericht als een v.z.w. naar Belgisch recht. Haar opdracht is normen opstellen in het domein van de elektrische en elektronische producten en diensten.

Deze normen leveren het vermoeden van conformiteit met de essentiële veiligheidseisen, opgelegd door de EU directieven, en dat zowel voor fabrikaten van eigen bodem als van buiten de EU. Hierdoor krijgen de CENELEC normen een volwaardige "Internationale" dimensie. Er zijn nauwe banden gecreëerd met IEC* onder de vorm van:

- een samenwerkingsakkoord (Lugano agreement 1991);
- een gemeenschappelijke planning van de werkzaamheden;
- een parallelle stemming over de aanvaarding van nieuwe documenten (Dresden agreement 1996).

Dit levert de garantie dat aldus tot stand gekomen CENELEC normen ook buiten de EU aanvaard worden.

In 1992 sprak de Europese Raad zich uit voor een nauwe samenwerking met de Europese normalisatie-instituten op voorwaarde dat de werkzaamheden volgens "open" dialoog zouden verlopen, met een garantie voor:

- *transparantie*;
- *openheid*;
- *consensus*
- *onafhankelijkheid t.o.v. gevestigde belangen*;
- *doeltreffendheid*;
- *besluitvorming op basis van nationale vertegenwoordigingen*.

In 1999 werd hieraan nog toegevoegd dat Europese normen:

péenne, voire même mondiale.

Les normes européennes en tant que telles ne présentent pas un caractère contraignant. Transposées en normes nationales (une obligation pour des normes rentrant dans le cadre des directives "New Approach"), elles peuvent être utilisées dans les Etats membres, notamment dans les optiques suivantes:

- pour renforcer la présomption de conformité avec les exigences de sécurité essentielles des directives;
- pour appuyer la réglementation;
- en tant que spécifications techniques liées à des cahiers des charges ou à des projets (dans le cadre d'adjudications publiques ouvertes, par exemple);

- ...

Cela implique que le caractère éventuellement "contraignant" peut différer d'un Etat membre à un autre. Dans cette brève contribution, nous essayerons d'exposer la situation des normes dans le domaine électrotechnique en Belgique. La différence par rapport à d'autres domaines des normes est limitée.

2. Les normes Européennes

Le CENELEC a été créé en 1977 sous une forme juridique correspondant à l'ASBL du droit belge. Sa mission est d'élaborer des normes dans le domaine des produits et services électrotechniques.

Ces normes fournissent la présomption de conformité aux exigences essentielles de sécurité, imposées par les directives de l'UE, et cela aussi bien pour les propres produits que pour ceux venant de l'extérieur de l'UE. De cette façon, les normes CENELEC revêtent d'une dimension "internationale" à part entière.

Des liens étroits ont été créés avec la CEI*, ils se présentent sous différentes formes:

- un accord de coopération (Lugano agreement 1991);
- une planification commune des activités;
- un vote parallèle quant à l'approbation de nouveaux documents (Dresden agreement 1996).

Cela garantit que les normes CENELEC ainsi créées sont aussi acceptées hors de l'Union européenne.

En 1992, le Conseil européen s'est déclaré en faveur d'une collaboration étroite avec les instituts européens de normalisation, pour autant que les activités se déroulent suivant un dialogue "ouvert", avec la garantie de:

- *transparence*,
- *ouverture*;
- *consensus*
- *indépendance par rapport aux intérêts établis*;
- *efficacité*;
- *prise de décision sur la base de représentations nationales*.

En 1999, on a encore ajouté que les normes européennes doivent:

* I.E.C.. International Electrotechnical Commission

* C.E.I.. Comité Electrotechnique International

- aangepast moeten zijn aan hun doelstelling;
- een hoge graad van aanvaarding dienen te hebben (door medewerking van alle betrokken partijen);
- een onderlinge coherentie moeten bezitten;
- de technische innovatie moeten bevorderen
- verschillende technische oplossingen moeten mogelijk maken;
- gesteund moeten zijn op een solide basis aan wetenschappelijk onderzoek.

In mei 1985 vaardigde de Europese Raad een besluit uit, gekend als de "New Approach on Technical Harmonisation and Standards". Het was erop gericht de respectievelijke verantwoordelijkheden van de lidstaten, van de wetgevende (en andere instellingen) van de EU en van de Europese normalisatie-instituten, te verduidelijken.

Dit besluit laat toe om, door eenvoudige verwijzing, normen aan te wenden ter ondersteuning van de wetgeving. De beoogde doelstellingen zijn:

- a) **de opheffing van handelsbelemmeringen** ingevolge tegenspraak tussen nationale normen. De Europese normen moeten toelaten om de essentiële vereisten inzake veiligheid, gezondheid van de burgers en de bescherming van het milieu, –voorzien in de directieven– te verzekeren;
- b) **de garantie te leveren dat producten gefabriceerd conform de normen voldoen aan de essentiële veiligheidsvereisten van de directieven**; De Europese normalisatie-instituten ontvangen hiervoor, bij mandaat, de opdracht voor het opstellen van alle noodzakelijke normen.
- c) **de mogelijkheid te behouden om producten te fabriceren die rechtstreeks beantwoorden aan de essentiële eisen** (CE-markering). De normen behouden hierdoor een vrijblijvend karakter.
- d) **de lidstaten blijven zelf verantwoordelijk voor de veiligheid op hun grondgebied**. Zij moeten de CE markering aanvaarden als een bewijs van vermoeden van conformiteit met de essentiële veiligheidsvereisten.

3. De nationale normalisatie-instituten

De normalisatieactiviteiten in de traditionele sectoren worden – zoals we hierboven vermeldden – nog altijd door nationale normalisatie-instituten gedragen. In andere sectoren zoals bv. de "Information Technology" zijn het van langs om meer industriële spelers die voor nieuwe specificaties zorgen.

Indien men zich strikt houdt aan de term "normalisatie" zijn er in België twee normalisatie-instituten:

- het B.I.N. (Belgisch Instituut voor Normalisatie) en
- het B.E.C. (Belgisch Elektrotechnisch Comité).

Het B.I.N., is een organisme van openbaar nut. Het omvat alle sectoren van de nijverheid met uitzondering van de elektrotechniek en de elektronica. Het werkt via een

- être adaptées à leur objectif;
- présenter un haut degré d'approbation (par la collaboration de toutes les parties concernées);
- posséder une cohérence réciproque;
- encourager l'innovation technique;
- permettre différentes solutions techniques;
- reposer sur une base de recherche scientifique.

En mai 1985, le Conseil européen a entériné une décision connue sous le nom de "New Approach on Technical Harmonisation and Standards". L'objectif de cette décision était de préciser les responsabilités respectives des Etats membres, des législateurs (et autres institutions) de l'Union européenne et des instituts européens de normalisation.

Cette décision permet d'appliquer, par la simple référence, des normes servant à renforcer la législation.

Les objectifs visés sont:

- a) **la levée des entraves au commerce** découlant d'oppositions entre normes nationales. Les normes européennes doivent permettre de garantir les exigences essentielles en matière de sécurité, de santé des citoyens ainsi que la protection de l'environnement, prévus dans les directives;
- b) **la garantie que les produits fabriqués conformément aux normes satisfont aux exigences de sécurité essentielles des directives**; pour ce faire, les instituts européens reçoivent pour mission, par mandat, de mettre au point toutes les normes nécessaires.
- c) **conserver la possibilité de fabriquer des produits correspondant directement aux exigences essentielles** (étiquetage CE). Les normes conservent ainsi un caractère facultatif.
- d) **les Etats membres restent responsables de la sécurité sur leur territoire**. Ils doivent accepter l'étiquetage CE comme preuve de la présomption de conformité aux exigences essentielles de sécurité.

3. Les instituts nationaux de normalisation

Les activités de normalisation des secteurs traditionnels sont –comme indiqué ci-dessus– toujours portées par les instituts nationaux de normalisation. Dans d'autres secteurs, comme celui de la technologie de l'information par exemple, ce sont plutôt des acteurs de l'industrie qui se chargent des nouvelles spécifications.

Si on s'en tient strictement au terme de "normalisation", nous disposons en Belgique de 2 instituts de normalisation:

- l'I.B.N. (Institut belge de Normalisation) et
- le C.E.B. (Comité Electrotechnique Belge).

L'I.B.N. est un organisme d'utilité publique. Il englobe tous les secteurs de l'industrie à l'exception de l'électro-

aantal sectorcomités die door het B.I.N. gemandateerd zijn om in hun activiteitsdomein de normen voor te bereiden.

Het B.E.C. is een v.z.w. die beheerd wordt door de privé-sector. Zijn activiteitsdomeinen zijn de elektrotechniek en de elektronica.

De samenwerking met het B.I.N. is geregeld via een conventie (8 mei 1964) waarin beide instituten hun autonomie erkennen (zowel nationaal als internationaal) met dien verstande dat het B.I.N. instaat voor alle openbare enquêtes en voor registratie en homologatie van alle Belgische normen.

4. De Belgische normen

Vanuit het standpunt "opstellen van nieuwe Belgische normen" kunnen we twee werkwijzen onderscheiden:

- norm die tot stand komt in een technische commissie van het B.I.N. of van het B.E.C. en die na een openbare enquête bijgewerkt en gepubliceerd wordt;
- norm die tot stand komt door omzetting van een Europese, internationale of buitenlandse nationale norm naar NBN-norm.

Daar waar vroeger uitsluitend normen in eigen land gemaakt werden, is nu de praktijk van omzetting van normen vrijwel de algemene praktijk. Al deze normen zijn dan wel volwaardige Belgische normen.

De Belgische normen kunnen dan op hun beurt in twee categorieën opgedeeld worden. Deze zijn:

- bekrachtigde normen;
- geregistreerde normen.

Vooraf deze opdeling is belangrijk m.b.t. hun juridische draagkracht.

5. De Belgische wetgeving

In ons land steunt de normalisatie op de nationale wetgeving. Naast het K.B. van 20 september 1945 is er vooral het K.B. van 30 juli 1976, gewijzigd door het K.B. van 23 oktober 1986, dat twee soorten normen voorziet:

- **BEKRACHTIGDE NORMEN;**
- **GEREGISTREERDE NORMEN.**

De beslissing om tot bekrachtiging of registratie over te gaan, ligt bij het directiecomité van het B.E.C. (respectievelijk van het B.I.N.).

Onafgezien de keuze (bekrachtiging of registratie), moeten normen algemeen beschouwd worden als:

5.1. Regels van goed vakmanschap

Voor productnormen mag men er van uit gaan dat ze de weergave zijn van de stand van de technische en wetenschappelijke kennis in hun domein op het ogenblik van hun publicatie. Hierdoor de garantie inhoudend, dat wie ze toepast de best *beschikbare technologie* van het

technique et de l'électronique. Il travaille via un certain nombre de comités sectoriels mandatés par l'I.B.N. pour préparer les normes dans leur domaine d'activité.

Le C.E.B. est une ASBL gérée par le secteur privé. Ses domaines d'activités sont l'électrotechnique et l'électronique.

La collaboration avec l'I.B.N. est réglée par une convention (8 mai 1964) dans laquelle les deux instituts reconnaissent leur autonomie (sur le plan national et international), à ceci près que l'I.B.N. est responsable de toutes les enquêtes publiques et de l'enregistrement et de l'homologation de toutes les normes belges.

4. Les normes belges

En ce qui concerne la "mise au point de nouvelles normes belges", on peut distinguer deux méthodes de travail:

- une norme créée dans une commission technique de l'I.B.N. ou du C.E.B., est ensuite mise au point et publiée après une enquête publique;
- une norme créée par la transposition d'une norme européenne, internationale ou étrangère en norme NBN.

Il est maintenant assez habituel de transposer des normes là où, autrefois, celles-ci étaient créées au niveau national. Toutes ces normes sont néanmoins des normes belges à part entière.

Les normes belges peuvent à leur tour être divisées en deux catégories. Ces catégories sont:

- les normes homologuées;
- les normes enregistrées.

Cette distinction est surtout importante pour la portée juridique des normes.

5. La législation Belge

Dans notre pays, la normalisation repose sur la législation nationale. Outre l'arrêté royal du 20 septembre 1945, celui du 30 juillet 1976 en particulier, modifié par l'arrêté royal du 23 octobre 1986, prévoit deux sortes de normes:

- **LES NORMES HOMOLOGUEES;**
- **LES NORMES ENREGISTREES.**

La décision de recourir à l'homologation ou à l'enregistrement dépend du Comité de Direction du C.E.B. (ou de l'I.B.N.).

Quel que soit le choix (homologation ou enregistrement), les normes doivent généralement être considérées comme:

5.1. Des règles de compétence

Pour les normes de produits, on peut partir du principe qu'elles sont la reproduction de l'état des connaissances techniques dans leur domaine au moment de leur publication. Elles impliquent ainsi la garantie que celui qui les applique utilise la meilleure *technologie disponible* à

ogenblik aanwendt.

In deze gedachtegang moet het evenwel duidelijk zijn dat de norm een momentopname is en dat de evolutie van de techniek vaak verder gevorderd is dan de normalisatie. Men moet ervan uitgaan dat andere "bronnen" kunnen bestaan die vanuit technologisch oogpunt verder gevorderd zijn dan de norm zelf.

Het is om die reden dat een norm in de meeste gevallen een "vrijblijvende, maar wel richtinggevende referentie" is. In een schadegeval kan een door de rechtbank aangesteld expert, de normen als referentie gebruiken. Voor alle aspecten die de veiligheid aanbelangen is de regel: "**Minder**" kan niet, "**anders**" kan wel voor zover de gekozen oplossing evenwaardig is.

5.2. Belgische normen kunnen een verplichtend karakter krijgen

Alhoewel de juridische draagkracht van normen eerder zwak is, kunnen Belgische normen in bepaalde gevallen wel **verplichtend** gemaakt worden door ernaar te verwijzen in:

- de **regelgeving** (bv. AREI, ARAB, CODEX,...)
- de technische specificaties van lastenboeken of bestekken (bv. bij overheidsopdrachten, ...).

Met "**verwijzing**" wordt dan wel bedoeld: de "**expliciete**" vermelding van de aanwijzer (catalogusnummer) van de norm".

Alleen gehomologeerde normen (ook bekrachtigde normen genoemd) komen hiervoor in aanmerking.

Geregistreerde normen daarentegen kunnen **NOOIT verplichtend** gemaakt worden in de context van de wet op de normalisatie.

De reden hiervoor is te zoeken in de wetgeving zelf. Het tot stand komen van geregistreerde normen is niet gebonden aan een breed onderzoek ter kritiek en is dus zeker niet gesteund op een consensus tussen al de betrokken partijen.

Belgische of zelfs Europese normen worden in een aantal gevallen verplichtend gemaakt via specifieke Koninklijke of Ministeriële besluiten. Op technologisch gebied is dit bijvoorbeeld het geval voor de stopcontacten voor huishoudelijk gebruik. De reden ervan is dat ze niet vallen onder een specifieke EU richtlijn.

Een indirecte verplichting om bepaalde normen toe te passen komt eveneens voor. Het is b.v. het geval wanneer voor het bekomen van subsidies van de overheid de conformiteit met een norm een *conditio sine qua non* vormt.

6. Het opstellen van Belgische normen

De Belgische wetgeving voorziet dat deze normen opgesteld worden door het B.E.C. (voor wat betreft specifieke elektrotechnische normen) of door het B.I.N..

Hiertoe wordt een (nationale) commissie opgericht, die

cet instant.

Dans le même ordre d'idée, il faut aussi clairement indiquer que la norme est un instantané et que l'évolution de la technique est souvent en avance sur la normalisation. Il faut partir du principe que d'autres peuvent exister, plus avancées du point de vue technologique que la norme elle-même.

C'est pour cette raison que la norme, dans la plupart des cas, est une "référence facultative mais aussi indicative".

Dans le cas d'un sinistre, un expert cité à comparaître par le tribunal peut utiliser les normes comme référence. Pour tous les aspects touchant à la sécurité, la règle suivante s'applique:

On ne peut pas faire "**moins**", on peut faire "**autrement**" si la solution choisie est équivalente.

5.2. Les normes belges peuvent revêtir un caractère contraignant

Bien que la portée juridique des normes soit plutôt limitée, les normes belges peuvent devenir contraignantes dans certains cas si on renvoie à elles dans:

- la **réglementation** (RGIE, RGPT, CODEX,... par exemple)
- les spécifications techniques des **cahiers des charges** ou des projets (dans le cas de marchés, ...).

Par "**renvoi**", on entend la référence "**explicite**" de l'indicateur (numéro de catalogue) de la norme.

Seules les normes homologuées (appelées aussi normes validées) sont prises pour ceci en considération.

Les normes **enregistrées** par contre ne peuvent **JAMAIS** présenter un caractère contraignant dans le contexte de la loi sur la normalisation.

La raison de cette règle se trouve dans la législation elle-même. La création de normes enregistrées n'est pas liée à une enquête étendue soumise à la critique et ne repose certainement pas sur un consensus entre toutes les parties concernées.

Les normes belges ou même européennes sont rendues contraignantes dans quelques cas, via des arrêtés royaux ou ministériels. Au niveau technologique par exemple, c'est le cas des prises électriques destinées à l'usage domestique.

Une obligation indirecte d'appliquer certaines normes se présente également. C'est entre autre le cas lorsqu'une autorité publique impose la conformité à une norme comme condition *sine qua non* pour l'obtention de subside.

6. L'élaboration des normes belges

La législation belge prévoit que ces normes sont élaborées par le C.E.B. (en ce qui concerne des normes électrotechniques spécifiques) ou par l'I.B.N..

Pour ce faire, une commission (nationale) est créée pour

een normontwerp opstelt. In de commissie moet hierover een UNANIEM akkoord bekomen worden.

Vervolgens wordt een publiek onderzoek verricht. Het brede publiek wordt hiervan ingelicht via een publicatie in het Staatsblad en in de B.I.N.-Revue. Deze vermelding omvat zowel de titel als de aanwijzer van het betreffend normontwerp.

De commissie bestudeert de ingediende opmerkingen en beslist (UNANIEM) over het gevolg dat eraan gegeven wordt.

De definitieve tekst wordt door de commissie opgesteld. Het B.I.N. zorgt voor bekrachtiging bij K.B. dat vervolgens in het Staatsblad wordt gepubliceerd.

Specifieke Belgische normen worden haast niet meer gemaakt. Alleen daar waar de harmonisatie van nationale normen zeer moeilijk verloopt –zoals voor de energieka- bels– of waar haast onoverkomelijke en zeer kostelijke aanpassingen aan de bestaande installaties nodig zijn –zo- als voor de stopcontacten voor huishoudelijk gebruik– blij- ven de specifiek nationale normen de referentie bij uitstek.

7. Het opstellen van internationale normen (EN - HAR - I.E.C. - ...)

Op wereldvlak worden de internationale elektrotechni- sche normen opgesteld door de **International Electrotechnical Commission** afgekort **I.E.C.** Voor Europa is het "European Committee for Electrotechnical Standardization" afgekort CENELEC het normalisatie-in- stituut. Tussen beide bestaat een afspraak dat het studie- werk bij voorrang bij de I.E.C. plaatsvindt. Dit studie- werk wordt uitgevoerd door experts, afgevaardigd door de nationale normalisatie-instituten. (In België is deze rol toebedeeld aan het Belgisch Elektrotechnische Comité). Aangezien deze experts in hoofdzaak uit de industrie komen, wordt de inspraak van de eigenlijke gebruikers van de normalisatie ten volle gewaarborgd. CENELEC van haar kant heeft een mandaat van de Europese Commissie om in het domein van de elektro- techniek alle normen op te stellen die nodig zijn in het kader van de Europese vrije markt en ter ondersteuning van de Europese Directieven.

8. Het omzetten van Europese normen naar nationale normen

Volgens het intern reglement van **Cenelec** moeten de Europese normen, na kennisgeving ervan, binnen de 6 maanden omgezet worden in nationale normen (NBN voor wat België betreft).

rédiger un projet de norme. Un accord UNANIME doit être obtenu à ce niveau.

Ensuite, une enquête publique est effectuée. La popula- tion en est informée via une publication dans le Moniteur Belge et dans la revue de l'I.B.N.. Cette publi- cation comprend aussi bien le titre que l'indicateur du projet de norme concerné.

La commission examine les remarques apportées et sta- tue (à l'UNANIMITE) sur la suite à donner.

Le texte définitif est rédigé par la commission. L'I.B.N. est charge de l'homologation par arrêté royal, celui-ci étant ensuite publié dans le Moniteur Belge.

On ne crée presque plus de normes spécifiquement bel- ges. Ce n'est que dans les cas où l'harmonisation de nor- mes nationales se déroule très difficilement –comme pour les câbles d'énergie- ou lorsque des adaptations presque insurmontables et très coûteuses des installa- tions sont requises –comme pour les prises électriques destinées à l'usage domestique– que les normes spécifi- quement nationales restent la référence par excellence.

7. La rédaction de normes internatio- nales (NE - HAR - C.E.I. ...)

La rédaction des normes internationales électrotech- niques au niveau mondial est fait par le **Comité Electrotechnique International (C.E.I.)**. Au niveau européen la normalisation en matière d'électrotechnique est pris en charge par le "Comité Européen de Normalisation Electrotechnique" (CENELEC). Il existe entre ces deux instituts un accord définissant que les tra- vaux d'études sont prioritairement exécutés par le C.E.I.. Les normes internationales sont élaborées par les insti- tuts de normalisation C.E.I. (au niveau mondial) et CE- NELEC pour l'Union européenne. Un accord existe entre les deux institutions pour que le travail d'études soit ef- fectué à la C.E.I.. Cet travail est effectué par des experts délégués par les instituts de normalisation nationaux. (en Belgique cette tâche est impartie au C.E.B.) Puisque ces experts viennent principalement de l'industrie, la partici- pation des utilisateurs finaux de la normalisation est plei- nement garantie.

Le CENELEC de son côté dispose d'un mandat de la Commission européenne pour rédiger, dans le domaine électrotechnique, toutes les normes nécessaires dans le cadre du marché libre et pour appuyer les directives eu- ropéennes.

8. La transposition des normes européennes en normes nationales

Suivant le règlement du **Cenelec**, les normes euro- péennes doivent, après notification, être transposées en normes nationales (NBN en ce qui concerne la Belgique) endéans les 6 mois.

In de meeste gevallen gaan zowel het B.E.C. als het B.I.N. over tot een eenvoudige registratie. De reden hiervoor is het niet beschikbaar zijn van een Nederlandse vertaling. Omwille van het feit dat de nodige middelen om het vertaalwerk te bekostigen meestal niet voorhanden zijn, wordt de bekrachtiging slechts uitzonderlijk toegepast.

Wanneer voor (belangrijke) normen hiertoe wel wordt besloten, dan dient er een openbare enquête (in België) te worden georganiseerd. Een aanpassing van de norm als gevolg van deze enquête is evenwel onmogelijk. Wat wel kan zijn redactionele aanpassingen van de vertaalde versie. De opmerkingen moeten bij latere herzieningen van de norm door de Belgische "ad hoc" commissie te worden gemeld.

De lidstaten van de EU zijn ertoe gehouden de Europese directieven binnen bepaalde termijnen in Nationale regelgeving om te zetten. Dit heeft uiteraard ook zijn weerslag op de normen, waarvan aangenomen wordt dat ze het vermoeden leveren dat voldaan wordt aan de essentiële veiligheidsvereisten opgelegd door de directieve.

Een ontwerp van K.B. wordt op dit ogenblik bestudeerd. Hierdoor zal de wetgeving op korte termijn worden aangepast op twee vlakken:

a) De vereiste om tot **unanieme beslissing** te komen zal worden vervangen door een werkwijze, die berust op **consensus**, waarbij de rechten van minderheden gevrijwaard blijven door het opleggen van procedures van verzoening en arbitrage.

"Consensus" betekent: "algemeen akkoord, gekenmerkt door de afwezigheid van aangehouden tegenkanting van de belangrijke onderwerpen en door een handelwijze toe te passen, die alle standpunten van alle betrokken partijen in overweging neemt en uiteenlopende standpunten tracht te verzoenen."

(zie EN 45020 § 1.7)

b) om het registreren van Europese en Internationale in België te officialiseren en te vereenvoudigen.

9. Conclusie

Als voornaamste conclusie zou ik willen stellen dat de normalisatie, in al haar vormen, in een internationale context steeds meer aan belang zal winnen.

Concurrentie dwingt producenten om snel en efficiënt productnormen te kunnen aanpassen. Daarom oefenen tal van belangrijke industriële spelers grote druk uit op de Europese overheid om de evolutie van de normalisatie in eigen hand te kunnen nemen. Snelheid in ontwikkeling van nieuwe standaarden is vaak een determinerende factor om in het domein van nieuwe technologieën de concurrentieslag niet te verliezen.

Europese directieven op het vlak van veiligheid en milieu geven aanleiding tot het uitwerken van normen die steeds vaker onze eigen nationale reglementeringen in

Dans la plupart des cas, tant le C.E.B. que l'I.B.N. ont recours à un simple enregistrement. L'absence de traduction en néerlandais explique ce fait. Les moyens nécessaires pour payer le travail de traduction faisant défaut la plupart du temps, l'homologation n'est appliquée que de manière exceptionnelle.

Quand on décide quand même de recourir à l'homologation de normes (importantes), il faut alors organiser une enquête publique (en Belgique). Une adaptation de la norme suite à cette enquête est toutefois impossible. Ce qui est possible, ce sont des adaptations rédactionnelles de la version traduite. Les remarques doivent être indiquées lors de révisions ultérieures de la norme par la commission belge "ad hoc".

Les Etats membres sont tenus de transposer les directives européennes en droit national endéans une période définie. Il en découle que les normes liées à ces directives doivent à leur tour être transposées en normes nationales. (Normes qui fournissent la présomption de répondre aux exigences essentielles en matière de sécurité imposées par ces directives).

Un projet d'Arrêté Royal est examiné pour l'instant. La législation sera donc bientôt adaptée à deux niveaux:

a) la condition de **décision unanime** sera remplacée par une méthode basée sur le **consensus**, les droits des minorités restant garantis par l'application de procédures de conciliation et d'arbitrage.

"Consensus" signifie: "accord général se distinguant par l'absence d'opposition prolongée sur les sujets importants et par l'application de la méthode tenant compte de tous les points de vue de toutes les parties concernées et tendant à concilier les avis divergents" (voir EN 45020 § 1.7)..

b) d'officialiser une procédure simplifiée d'enregistrement des normes internationales en Belgique.

9. Conclusion

La principale conclusion que je souhaite tirer, c'est que la normalisation sous toutes ses formes gagnera en importance sur le plan international.

La concurrence oblige les producteurs à être en mesure d'adapter rapidement et efficacement les normes de produits. C'est pour cette raison que nombre d'acteurs industriels font fortement pression sur les autorités européennes pour pouvoir prendre l'évolution de la normalisation en mains. La rapidité du développement de nouveaux standards est souvent un facteur déterminant pour ne pas perdre la bataille de la concurrence dans le domaine des nouvelles technologies.

Les directives européennes en matière de sécurité et d'environnement suscitent la mise au point de normes

vraag doen stellen. Ons dagelijks leven zal steeds door de normen worden beïnvloed.

Hierbij moeten we nog vermelden dat de specifiek Belgische situatie ons nog maar eens parten speelt. Aangezien noch CENELEC, noch I.E.C. Nederlandstalige normen produceren, worden in België alleen nog maar (op enkele schaarse uitzonderingen na) normen geregistreerd. Bij gebrek aan financiële middelen kunnen noch het B.E.C. noch het B.I.N. de vertalingen (met het oog op een eventuele bekrachtiging) bekostigen. Toch wel een spijtige zaak, zeker wanneer men er rekening mee houdt dat er van langs om meer normatieve teksten geproduceerd worden die een reglementair karakter hebben zoals duidelijk moet blijken uit volgende voorbeelden:

- HD 637 S1 Sterkstroombestemmingen met nominale wisselspanning groter dan 1kV;
- NBN EN 60.150 Spanningskarakteristieken in openbare elektriciteitsnetten;
- NBN EN 50.110 Exploitatie van elektrische installatie.

Als gevolg van een gebrek aan financiële middelen neemt de actieve deelneming aan het internationaal normalisatieproces van de kleinere landen af. We moeten ons ernstig de vraag stellen hoelang de "kleine" Nationale normalisatie-instituten hun rol zullen kunnen blijven vervullen. Vooral de industriële spelers eisen van langs om meer een vooraanstaande rol en onafhankelijke rol op in het beslissingsproces.

Om onze nationale instituten voldoende armslag te blijven geven zal er meer nodig zijn dan wat vage initiatieven voor het herdynamiseren van de normalisatie in dit land.

Het B.E.C. heeft van zijn kant initiatieven genomen om haar rol verder te blijven vervullen en wendt daarvoor alle moderne beschikbare middelen aan. Zo wordt er o.m. een efficiënte elektronische (webgeoriënteerde) dienstverlening uitgebouwd.

Volgende diensten zullen zeer binnenkort beschikbaar zijn:

- on-line catalogus;
- onmiddellijke beschikbaarheid van normen;
- directe informatie "op maat";
- beschikbaar stellen van werkdocumenten voor experts van commissies;

- ...

U kan een en ander ontdekken op de website van het B.E.C. (www.bec-ceb.be). Een bezoek aan de sites van I.E.C. (www.iec.com) en CENELEC (www.cenelec.org) kan eveneens een reeks nuttige informatie opleveren.

qui remettent de plus en plus souvent nos propres réglementations nationales en cause. Notre vie quotidienne sera toujours influencée par les normes.

A cela il faut ajouter que la situation spécifiquement belge nous joue encore un tour. Etant donné que ni le CENELEC, ni la C.E.I. ne produisent des normes en néerlandais, la Belgique se contente d'enregistrer les normes, à quelques rares exceptions près. Par manque de ressources financières, ni le C.E.B., ni l'I.B.N. ne peuvent prendre en charge le coût des traductions (en vue d'une éventuelle homologation). C'est tout de même très regrettable, sachant que de plus en plus de textes normatifs à caractère réglementaire sont rédigés. Les exemples suivants le montrent clairement:

- HD 637 S1 Installations de courant fort dont la tension alternative est supérieure à 1kV;
- NBN EN 60.150 Caractéristiques de tension dans des réseaux électriques publics;
- NBN EN 50.110 Exploitation d'une exploitation électrique.

En raison du manque de moyens financiers, la participation active au processus de normalisation international décline. Nous devons nous demander sérieusement pour combien de temps encore les "petits" instituts de normalisation en Europe pourront encore jouer leur rôle.

Surtout que les acteurs industriels exigent de plus en plus une part importante et indépendante dans le processus de décision.

Afin de continuer à donner aux instituts de normalisation nationaux les moyens nécessaires, il faudra plus que de vagues initiatives qui traitent de la re-dynamisation de la normalisation dans ce pays.

Le BEC de son côté a développé des initiatives afin de pouvoir continuer à jouer son rôle tout en mettant en œuvre les moyens modernes qui sont à sa disposition. Des services électroniques efficaces (orienté web) sont en cours de développement.

Les services suivants sont bientôt disponibles:

- on-line catalogue;
- disponibilité directe des normes;
- information directe "sur mesure";
- mise à disposition de documents de travail pour les experts des commissions;
- ...

Vous pourriez découvrir l'un et l'autre sur le website du C.E.B. (www.bec-ceb.be). Une visite au site du C.E.I. (www.iec.com) et du CENELEC (www.cenelec.org) vous permettra d'obtenir de l'information utile.

M. Desmedt

Harmonisation des méthodes et matériaux Distribution électricité
Voorzitter technisch beheerscomité voor normalisatie van het B.E.C.

M. Desmedt

Harmonisation des méthodes et matériaux Distribution électricité
Président du Comité de Gestion technique de Normalisation du C.E.B.

RECHTSPRAAK JURISPRUDENCE

TRIBUNAL DE PREMIERE INSTANCE DE CHARLEROI – 14 AVRIL 1999

1e Chambre

Siégeant M. Lacroix

Avocats: Me Frèrejean loco Delvaux

s.a. ELECTRABEL C/ A.L. et s.p.r.l. SYLVIO

Paiement de la consommation • Gérant de société • Engagement d'une société • Non-respect des formalités

Betaling van het verbruik • Beheerder van een vennootschap • Verbintenis van een vennootschap • Niet-naleving van formaliteiten

A défaut de signaler sa qualité de gérant dans un acte qui engage la responsabilité d'une société conformément au prescrit de l'article 138bis LCSC, rien ne permet de déterminer que le signataire n'a pas voulu s'engager en son nom propre. De l'appréciation des circonstances de la cause, la condamnation solidaire du signataire et de la société, principale bénéficiaire des services du distributeur d'énergie, est prononcée.

Wanneer de beheerder nalaat om overeenkomstig de vereiste van art. 138 bis Vennootschappennwet zijn boedigheid te vermelden bij de ondertekening van een akte die de vennootschap verbindt, laat dit niet toe te besluiten dat de ondertekenaar zich niet in eigen naam heeft willen verbinden. Op basis van de feitelijke omstandigheden wordt de hoofdelijke veroordeling tussen de ondertekenaar en de vennootschap, hoofdbegunstigde van de diensten van de energieverdeler, uitgesproken.

"...

Attendu que le défendeur et la défenderesse en intervention forcée n'ont pas comparu bien que régulièrement convoqués;

Attendu que la demanderesse postule condamnation du défendeur au paiement d'une facture émise en date du

2 janvier 1989 d'un import en principal de 82 140 BEF à majorer des intérêts moratoires;

Que mise en demeure fut adressée au défendeur en date du 27/09/1989 sans résultat;

Attendu que le défendeur affirme que cette facture est à mettre à charge de

la s.p.r.l. Sylvio, titulaire de l'abonnement servant de base à la facture, société dont le défendeur est le gérant et qu'il affirme être en faillite;

Attendu qu'aux termes de l'art. 138 bis al. 4 des lois coordonnées sur les sociétés commerciales du 30 novembre 1935 dans tous les actes engageant la responsabilité de la société, la signatu-

re des gérants ... doit être précédée ou suivie de la qualité en vertu de laquelle ils agissent.

Attendu qu'il ressort du dossier de pièces déposé par la demanderesse que cette formalité ne fut jamais respectée par le défendeur;

Que de plus, les mentions "profession: s.p.r.l. Sylvio (pièce 1b)" et "Point de fourniture: s.p.r.l. Sylvio (pièce 3)" ne permettent pas d'établir que le défendeur n'a pas voulu s'engager en nom propre;

Qu'il n'a d'ailleurs pas protesté de la mise en demeure envoyée à ses noms et adresse le 27 septembre 1989;

Attendu qu'il ne ressort donc pas certainement des circonstances de la cause que le défendeur a agi en qualité de

gérant de la défenderesse en intervention;

Que nonobstant ce qui précède, il apparaît que c'est la s.p.r.l. Sylvio dont la preuve de la faillite n'est pas rapportée qui a principalement profité des services de la demanderesse;

Qu'il en résulte que le défendeur et la défenderesse en intervention forcée sont tenus solidairement des engagements contractés envers la demanderesse;

PAR CES MOTIFS,

LE TRIBUNAL,

Statuant par défaut réputé contradictoire à l'égard du défendeur et de la défenderesse en intervention forcée,

Reçoit la demande principale et la dit fondée dans les termes ci-après;

Condamne solidairement le défendeur et la défenderesse en intervention forcée au paiement de la somme de 82 140 BEF à majorer des intérêts moratoires au taux légal depuis le 27 septembre 1989 jusqu'à la date du présent jugement, des intérêts judiciaires ensuite jusqu'à parfait paiement;

Condamne solidairement le défendeur et la défenderesse en intervention forcée aux frais et dépens de l'instance liquidés à ce jour pas la demanderesse à la somme de 17 319 BEF;

Ordonne l'exécution provisoire du présent jugement nonobstant toutes voies de recours est sans caution;

..."

HOF VAN BEROEP TE GENT – 11 DECEMBER 1998

21e kamer

Zetelend: dhr. Floren

Advocaten: mrs. Vandaele, Lattrez, Van Haesebrouck, Deleu en Van Dorpe

n.v. EMMANUEL FRAEYE T/ n.v. HULLEBUSCH en s.v. GASELWEST

Onderbreking van de terbeschikkingstelling van elektrische energie • Hoogspanningsklant • Elektriciteitscabine • Gebrek van de zaak • Aansprakelijkheid van de bewaarder

De eigenaar en gebruiker van een elektriciteitscabine die, volgens het contract voor afname van elektriciteit onder hoogspanning, alleen aansprakelijk is voor de ongevallen of de schade van zijn installaties, is als bewaarder van de zaak – ook zonder het bewijs van enige fout – aansprakelijk voor de schade geleden naar aanleiding van een stroomonderbreking veroorzaakt door een gebrek van deze cabine, met name het kunnen binnendringen van een rat. Het feit dat de verdeler deze cabine mee gebruikt, maakt deze laatste geen medebewaarder in de zin van art. 1384, lid 1 B.W. Ook derden kunnen een beroep doen op het bestaande contract tussen de verdeler en de eigenaar, gebruiker van de cabine, om de hoedanigheid van bewaarder van deze laatste aan te tonen.

Interruption de la mise à disposition d'énergie électrique • Client haute-tension • Cabine électrique • Vice de la chose • Responsabilité du gardien

Le propriétaire et utilisateur d'une cabine électrique qui, aux termes du contrat de prélèvement d'électricité en haute tension, est seulement responsable des incidents ou dommages à ses installations. Il est en tant que gardien de la chose et sans la preuve d'une faute, responsable du dommage résultant d'une interruption de courant causée par un défaut de la cabine, à savoir l'intrusion d'un rat dans les installations. Le fait que le distributeur utilise aussi cette cabine ne permet pas de qualifier ce dernier de gardien au sens de l'article 1384 al. 1 C.C. Des tiers peuvent s'appuyer sur le contrat liant le distributeur et le propriétaire, utilisateur de la cabine, pour prouver la qualité de gardien de la chose qui caractérise ce dernier.

“

Op 13 juli 1994 deed zich een stroomonderbreking voor in het bedrijf van n.v. Hullebusch (oorspronkelijke eiseres, thans eerste geïntimeerde), waardoor schade werd veroorzaakt aan een natuursteensnijmachine en aan een computernetwerk.

Hullebusch ging over tot dagvaarding van enerzijds Gaselwest (oorspronkelijk eerste verweerster, thans tweede geïntimeerde), leverancier van de stroom, en anderzijds Fraeye (thans appellante, oorspronkelijk tweede verweerster), eigenares van de hoogspanningscabine, waar zich de stroomonderbreking voordeed, die aanleiding was tot de onderbreking van de stroomtoevoering in het bedrijf van Hullebusch.

De vordering van Hullebusch strekte tot de solidaire, minstens in solidum, veroordeling van Gaselwest en Fraeye in betaling van 108 425 BEF, meer de vergoedende rente vanaf 13 juli 1994.

De eerste rechter, die van oordeel was dat de stroomonderbreking werd veroorzaakt door de aanwezigheid van een rat in de hoogspanningscabine, waarvoor Fraeye aansprakelijk is op grond van 1384, 1 van het B.W., veroordeelde Fraeye in betaling van 91 000BEF in hoofdsom (de B.T.W. op de herstellfactuur van het computernetwerk werd niet toegekend). De vordering ten aanzien van Gaselwest werd als ongegrond afgewezen.

Samengevat is het hoger beroep van Fraeye, dat strekt tot de integrale afwijzing van de tegen haar gericht vordering van Hullebusch, gesteund op de volgende argumenten:

- op 13 juli 1994 zouden zich aldaar twee stroomonderbrekingen hebben voorgedaan, zodat het geenszins vast staat dat de schade, waarvan Hullebusch vergoeding vordert, effectief werd veroorzaakt door het defect in de haar toebehorende hoogspanningscabine;
- het is niet bewezen dat de schade in de cabine werd veroorzaakt door een

rat, zoals de eerste rechter heeft aangenomen;

- de hoogspanningscabine wordt deels ook gebruikt door Gaselwest, die derhalve minstens als medebewaarder ervan moet worden aangezien;
- het door Gaselwest ingeroepen leveringscontract voor elektrische energie is niet van toepassing op het kwestieus schadegeval;
- het feit dat zij de factuur, die Hullebusch naar aanleiding van het schadegeval aan haar heeft gericht, niet uitdrukkelijk heeft geprotesteerd, impliceert geen erkenning van aansprakelijkheid;
- de schade is minstens mede veroorzaakt door de onvoorzichtigheid van Hullebusch zelf;
- de eerste rechter heeft ten onrechte de door Hullebusch voorgehouden schade als bewezen beschouwd; subsidiair kan deze ten hoogste 85 000 BEF bedragen.

Hullebusch besluit tot de afwijzing van het beroep en de bevestiging van het bestreden vonnis, met dien verstande dat zij de eerste rechter wel verwijt de gedingkosten in hoofde van Gaselwest te haren laste te hebben gelegd. Bij wijze van incidenteel beroep herneemt zij verder haar vordering ten aanzien van Gaselwest.

Gaselwest vordert de afwijzing van zowel het hoofberoep als het incidenteel beroep.

Het Hof onderschrijft de beslissing van de eerste rechter, die op grond van oordeelkundige motieven de aansprakelijkheid van Fraeye heeft weerhouden. Het Hof neemt de overwegingen van de eerste rechter over en maakt deze tot de zijne.

Fraeye poot misbruik te maken van het feit dat Hullebusch in haar brief van 14 juli 1994 de stroomonderbreking situeerde omstreeks 18.15 uur om verraaging te zaaien en gewag te maken van twee verschillende stroomonderbrekingen.

De door Gaselwest voorgebrachte documenten, en met name het registratie-

formulier van de stroomdistributie-incidenten, toont buiten elke twijfel aan dat er zich één stroomonderbreking heeft voorgedaan, meer bepaald om 18.47 uur, en dat het defect om 19.26 uur was hersteld.

Over de oorzaak van het defect kan evenmin enige twijfel bestaan, nu de technicus die de herstelling uitvoerde, destijds noteerde dat de stroomonderbreking veroorzaakt was door een rat, die in de hoogspanningscabine was binnengedrongen.

Het is weinig ernstig vanwege Fraeye, die onmiddellijk na het schadegeval door Hullebusch werd aangewezen als aansprakelijke voor het schadegeval, de bewijskracht van de door Gaselwest in tempore non suspecto opgestelde documenten te betwisten.

De eerste rechter heeft terecht Fraeye aangewezen als bewaarder van de zaak in de zin van art. 1384, 1 van het B.W. Zij is eigenares en (minstens hoofdzakelijke) gebruiker van de hoogspanningscabine en als zodanig dient zij in te staan voor het onderhoud en de bewaking ervan, zoals overigens uitdrukkelijk wordt bedongen in de overeenkomst, die Fraeye in verband met de levering van elektrische energie aan hoogspanningsverbruikers met Gaselwest sloot. Deze overeenkomst weerhoudt de aansprakelijkheid van de verbruiker (= Fraeye) voor de goede werking en het onderhoud van zijn installatie, met de toevoeging: *“Hij alleen is aansprakelijk voor de ongevalten of de schade waartoe hun bestaan of hun gebruik aanleiding kunnen geven”*.

Fraeye betwist vruchteloos de toepasselijkheid van deze overeenkomst, waarop ook derden minstens een beroep kunnen doen om de feitelijke hoedanigheid van de gebruiker als bewaarder van de cabine in de zin van voormelde wetsbepaling aan te tonen.

Dat Gaselwest de cabine deels gebruikt omdat zij er doorverbindingen voor de regio heeft geïnstalleerd, doet geen afbreuk aan het feit dat Fraeye instaat

voor het onderhoud en de bewaking van de cabine en het toezicht erop, en maakt Gaselwest geenszins tot een mede-bewaarder in de zin van voormelde wetsbepalingen, die –in tegenstelling tot hetgeen Fraeye lijkt voor te houden– geen bewijs van een fout of nalatigheid in hoofde van de bewaarder vereist. De in subsidiaire orde ingeroepen overmacht wordt tenslotte niet in et minst bewezen.

Het feit dat Fraeye de aanspraken op schadevergoeding van Hullebusch niet expliciet heeft geprotesteerd en het schadegeval heeft overgemaakt aan haar verzekeraar houdt op zich geen erkenning van aansprakelijkheid in, maar belet uiteraard geenszins dat op grond van hetgeen hiervoor werd uiteengezet haar aansprakelijkheid wordt weerhouden.

Of er ten tijde van het schadegeval al dan niet reeds systemen bestonden die het technisch mogelijk maken de gevolgen van een stroomonderbreking op te vangen is weinig relevant.

Het ontbreken van een dergelijke installatie kan Hullebusch, van wie niet bewezen is dat zij zich als een onvoorzichtig computergebruiker heeft gedragen, niet worden aangewreven. Het doet geen afbreuk aan de aansprake-

lijkheid. Het doet geen afbreuk aan de aansprakelijkheid van Fraeye als bewaarder van een gebrekkige zaak en doorbreekt het oorzakelijk verband met de veroorzaakte schade niet.

De schade is bewezen.

Kan uit het gebrek aan reactie op de ingebrekestelling en de factuur van Hullebusch in hoofde van Fraeye geen erkenning van aansprakelijkheid worden afgeleid, dan belet dit niet dat zij wel de verplichting had te reageren indien zij niet akkoord ging met de haar ter kennis gebrachte herstellkosten.

In de gegeven omstandigheden en rekening houdend met de op haar rustende verplichting de schade voor het bedrijf zoveel mogelijk te beperken, is Hullebusch terecht laten overgaan tot de onmiddellijke herstelling van het computersysteem en van de machine, zoals aangekondigd in haar brief van 14 juli 1994. Uit het stilzwijgen van Fraeye ten aanzien van deze mededeling en ten aanzien van de middels de factuur ter kennis gebrachte kostprijs, mocht Hullebusch te goeder trouw afleiden dat deze kosten op zich niet het voorwerp waren van enige betwisting, derwijze dat andere initiatieven met betrekking tot een tegensprekelijke schadevaststelling zich niet opdrongen.

Het hoger beroep van Fraeye is ongegrond.

Uit hetgeen voorafgaat blijkt dat de eerste rechter terecht heeft besloten tot de uitsluitende aansprakelijkheid van Fraeye voor het schadegeval. Het incidenteel beroep van Hullebusch ten aanzien van Gaselwest is ongegrond.

Bovendien heeft Hullebusch zelf het initiatief genomen om Gaselwest in het geding te betrekken. Er is derhalve geen reden om de kosten van de procedure in eerste aanleg in hoofde van Gaselwest ten laste te leggen van Fraeye.

OM DEZE REDENEN,

HET HOF,

Ontvangt de hoger beroepen, doch verklaart beide ongegrond.

Bevestigt dienvolgens al de beschikkingen van het bestreden vonnis.

Verwijst de appelante in de kosten van de beroepsinstantie, aan de zijde van geïntimeerden vereffend op ieder de rechtsplegingsvergoeding ten bedrage van 8 200 BEF.

..."

RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE TURNHOUT – 25 MAART 1998

8e kamer

Zetelend: dbr. Van Dijck

Advocaten: mr. Beckers en mr. Huysmans loco Schuermans

B. G. T/ b.v. IVEKA

**Brand ter hoogte van hoofdschakelaar •
Verdeler: geen fout**

Het louter feit van het ontstaan van een brand ter hoogte van de hoofdschakelaar volstaat op zich niet om enige fout ten laste van de elektriciteitsmaatschappij te leggen. Uit de feitelijke elementen weerhoudt de deskundige geen aansprakelijkheid lastens de verdeler.

**Incendie au niveau du disjoncteur •
Distributeur: absence de faute**

La constatation du fait qu'un incendie a pris naissance au niveau du disjoncteur du groupe de comptage ne suffit pas à établir une quelconque faute dans le chef du distributeur. De l'analyse des éléments de faits, l'expert ne retient aucune responsabilité du distributeur.

<p>“... Feitelijke voorwaarden: Op 14.10.1995 ontstond brand in een industriële varkensstal aan de private woning, eigendom van aanlegger; De elektriciteit was uitgevallen en door de dochter van aanlegger werd rook gezien komende uit de stal; Aanlegger stelt verweerster aansprakelijk voor deze brand; Ten gronde: Aanlegger stelt zijn vordering op grond van de buiten-contractuele aansprakelijkheid nl. de art. 1382, 1383 en 1384 B.W. als tevens op contractuele basis; Hij verwijst naar het expertiseverslag dd. 15.11.1995 van het expertisebureau Luc Van De Poel waarin het volgende staat geschreven: <i>“Na enige discussie desbetreffende gaan deze (de heer Van Genechten, techniker van Electrabel en expert Mariën aangesteld door Royale Belge als verzekeraar Electrabel) ermee akkoord dat de oorzaak van de brand inderdaad dient te worden toegeschreven aan de zogenaamde teco-hoofdschakelaar”;</i> Expert Van De Poel leidt hieruit af dat</p>	<p>het verhaal t.o.v. Electrabel kan worden gerealiseerd; In het verslag van expert Van De Poel dd. 19.10.1995 staat te lezen dat de brand mogelijk werd veroorzaakt door oververhitting; dit gegeven werd niet hernomen in het definitief verslag dd. 15.11.1995; Dit zijn de enige gegevens waaruit volgens aanlegger de verantwoordelijkheid van verweerster zou blijken terwijl dienaangaande geen enkel verslag werd ondertekend door de technisch afgevaardigde van Electrabel noch door expert Mariën; Aanlegger werd reeds ten belope van 1 034 685 BEF vergoed door zijn brandverzekeraar Royale Belge op grond van een tegensprekelijke expertise welke wel werd ondertekend door de heer Mariën; Uit deze feitelijke elementen dient besloten te worden dat door expert Mariën geen enkele aansprakelijkheid lastens Electrabel werd erkend en hij zich enkel akkoord verklaarde met de omvang van de schade, zoals deze werd uitgekeerd door de brandverzekeraar van aanlegger zelf; Het ontstaan van de brand ter hoogte van de teco-hoofdschakelaar volstaat op zich niet om enige fout, noch contractueel, noch extra-contractueel, lastens verweerster te weerhouden;</p>	<p>Een fout lastens verweerster wordt derhalve niet bewezen terwijl evenmin onmiddellijk na de feiten een onafhankelijk deskundig onderzoek werd gevorderd; Het verhoor van deskundige Van De Poel is thans irrelevant gelet op enerzijds de thans verstreken termijn tussen de datum der feiten en heden (2,5 jaar later) en anderzijds de summere gegevens vervat in het verslag Van De Poel anderzijds; De vordering van aanlegger is derhalve ongegrond; OM DEZE REDENEN, DE RECHTBANK, Vonnissende op tegenspraak en in eerste aanleg, alle andersluidende en tegenstrijdige argumentaties verwerpende, Verklaar de vordering van aanlegger ontvankelijk doch ongegrond. Verwijst aanlegger in de kosten der procedure, aan de zijde van verweerster begroot op 12 300 BEF en voor zoveel als nodig aan de zijde van aanlegger zelf begroot op 21 765 BEF. ...”</p>
--	--	--

TRIBUNAL DE PREMIERE INSTANCE DE LIEGE – 12 JANVIER 2000

7e Chambre

Siégeant: Mme Lienard

Avocats: Me Franken et Me Lejeune loco Volon

s.c. INTERMOSANE C/ D.S. - P.D.

**Paiement de la consommation •
Société irrégulière • Responsabilité
des fondateurs**

**Betaling van het verbruik •
Onregelmatige vennootschap •
Oprichtersaansprakelijkheid**

Lorsqu'un compteur est ouvert au nom d'une société qui n'a jamais été constituée, l'action dirigée contre les personnes physiques est fondée, la société n'ayant pas repris les engagements contractés en son nom.

Wanneer een meter wordt geopend op naam van een vennootschap die nooit werd opgericht, is de vordering tegenover de natuurlijke personen gegrond, gezien de vennootschap de verbintenissen niet in eigen naam heeft overgenomen.

"...

La demanderesse postule la condamnation solidaire des défendeurs au paiement d'une somme de 211 734 BEF à majorer des intérêts judiciaires.

La somme dont le paiement est réclamé représente le solde de consommations d'électricité dans un immeuble situé rue Surllet, 50, selon un relevé de compte du 28 mars 1996.

L'abonnement était pris au nom d'une s.p.r.l. Restinvest dont il s'est avéré qu'elle n'avait jamais été constituée.

Dans ses conclusions du 14 septembre 1998, M. Decharneux écrivait que la demanderesse "n'apporte nullement la preuve que les fondateurs de ladite société auraient été M. Decharneux et M. Simart".

En fait, les dossiers démontrent:

- Que M. Decharneux a eu sa résidence à Flémalle, rue de la Résistance, 11/13 et que cette adresse était aussi le siège de diverses sociétés (Eurosteel, Le Portique);
- Que la société Eurosteel, dont M. Decharneux était administrateur délégué a acquis en juin 1993, un immeuble situé rue Surllet, 50 à Liège;
- Que dès décembre 1992, "P. Decharneux et P. Godefroid" avaient demandé que les fournitures d'électricité relatives à cet immeuble leur soient adressées, "à dater de ce jour", rue de la Résistance à Flémalle;
- Qu'un compromis de vente, relatif à cet immeuble, a été signé en mars 1994, entre la société Eurosteel, représentée par M. Decharneux et M. Simart ou la personne ou la société qu'il désignera";
- Que M. Simart a occupé cet im-

meuble dans lequel il a d'ailleurs été domicilié;

- Qu'un document de "changement de client" a été signé en avril 1995, le client sortant étant renseigné comme la s.p.r.l. Restinvest et le client entrant comme la s.p.r.l. Number One dont M. Simart serait, selon M. Decharneux, le "responsable";
- Que peu de temps avant ce changement d'abonné soit le 13 avril 1995, M. Decharneux rédigeait un document se présentant comme suit: *"De Pierre Decharneux, Adm. del. Restinvest s.p.r.l., 11-13 rue de la Résistance, 4400 Flémalle; Je soussigné Pierre Decharneux Administrateur délégué de Restinvest donne par la présente tout pouvoir à M. Daniel Simart afin d'effectuer les changements et/ou les transferts de compteurs Electrabel et tous changements administratifs nécessaires à sa nouvelle exploitation."*
- Que par un fax du 13 février 1995, M. Decharneux écrivait au conseil de la demanderesse pour lui demander les copies des factures impayées "afin que nous puissions faire un décompte exact avec M. Simart". Incidemment, on relèvera au passage qu'il ajoutait: *"Dès réception, nous ne manquerons pas d'y donner suite"*.

Certes, M. Decharneux laisse entendre qu'il n'est pas le signataire des documents qui sont établis à son nom mais les signatures qui y figurent sont fort semblables aux pièces qui émanent de lui sans contestation possible. Il n'a pas porté plainte pour faux et ne s'inscrit pas non plus en faux civil contre ces documents. Il n'y a donc pas lieu de les écarter.

Tout ceci démontre que MM. Decharneux et Simart avaient traité des

affaires ensemble et avaient eu le projet de constituer une société Restinvest, le premier s'attribuant d'ailleurs le titre d'administrateur délégué de la société; qu'ils ont demandé un abonnement au nom de cette société; qu'ils ont ensuite modifié leurs projets, M. Simart poursuivant probablement seul une activité dans l'immeuble.

La société n'ayant pas été constituée et n'ayant dès lors pas "repris" les engagements pris en son nom, l'action dirigée contre les personnes physiques est fondée.

La demanderesse n'a pas été avertie des problèmes qui avaient pu surgir entre celle qui était présentée contre son abonnée et les personnes physiques ou morales gravitant autour d'elle. Ces questions lui sont étrangères.

PAR CES MOTIFS,

LE TRIBUNAL,

Statuant par défaut à l'égard du défendeur Simart et contradictoirement à l'égard de la demanderesse et du défendeur Decharneux,

Dit l'action recevable et fondée;

Condamne solidairement les défendeurs au paiement de la somme de 211 734 BEF à majorer des intérêts judiciaires;

Condamne les défendeurs aux dépens, liquidés par la demanderesse à 28 804 BEF;

..."

COUR D'APPEL DE MONS - 2 JUIN 1999

3e Chambre

*Siégeant: Mme Tumeaire, M. Detry, M. Resteau, Mme Delos
Avocats: Me De Hennault*

s.a. ELECTRABEL C/ R. M.

**Vol d'énergie électrique et de gaz •
Compteurs trafiqués • Paiement de la
consommation**

En cas de vol d'énergies (électricité et gaz), suite à des manipulations frauduleuses des compteurs, la Cour, accordant le bénéfice du sursis, confirme la condamnation pénale et confirme la réparation civile due au distributeur.

**Diefstal van elektriciteit en gas •
Manipulatie van meters • Betaling van
het verbruik**

In geval van energiediefstal (elektriciteit en gas) ten gevolge van manipulatie van de meters kent het Hof het voordeel van voorwaardelijke veroordeling toe en bevestigt het de strafrechtelijke veroordeling evenals het herstel van de burgerlijke schade dat aan de verdeler moet worden toegekend.

...

Attendu que l'appel du prévenu et l'appel incident de la partie civile, interjetés dans les forme et délai légaux, sont recevables;

Attendu qu'à bon droit, le premier juge a reçu l'opposition formée par le prévenu par exploits d'huissiers des 23 et 24 juin 1993 à l'encontre des dispositions pénales et civiles du jugement rendu par défaut à sa charge le 1er juin 1993 par le tribunal correctionnel de Charleroi, lui signifié le 19 juin 1993 et dont il a eu connaissance de la signification à la même date;

Attendu que le défaut du prévenu à l'audience du 4 mai 1993 du tribunal correctionnel de Charleroi à laquelle la cause avait été reportée contradictoirement à son égard et au cours de laquelle le ministère public a requis, lui est imputable;

Au pénal

Attendu qu'à les supposer établis, les faits visés à la prévention reprochée au prévenu constitueraient la manifestation successive et continue d'une même intention délictueuse en manière telle que

la prescription de l'action publique n'a commencé à courir qu'à dater du 7 juillet 1989, date du dernier d'entre eux;

Attendu que la prescription de l'action publique n'était pas acquise le 31 décembre 1993, date de l'entrée en vigueur de la loi du 24 décembre 1993 allongeant les délais de prescription en matière de délits et portant ces délais de trois ans à cinq ans;

Qu'elle a été interrompue le 10 mai 1994 par la prononciation du jugement entrepris et est suspendu depuis le 5 mai 1999, jour de l'audience où l'action publique a été introduite devant la juridiction de jugement en degré d'appel;

Attendu que la prévention, déclarée établie en première instance, est demeurée telle à la suite de l'instruction menée par la cour;

Attendu que la peine prononcée par le tribunal est légale et juste;

Qu'en effet, le prévenu s'est livré à des manipulations complexes pour entraver le bon fonctionnement du disque d'enregistrement de consommation des compteurs à gaz et électrique litigieux;

Que, par le passé, il a déjà encouru des condamnations pour vols,

Que ces circonstances imposent que lui soit infligée une peine d'emprisonnement relativement sévère;

Attendu que, cependant, les faits sont anciens;

Que les condamnations encourues antérieurement par le prévenu ne font pas obstacle à l'application de la loi sur la condamnation conditionnelle et qu'il échet d'encore espérer son amendement;

Que, partant, il y a lieu de lui accorder le bénéfice du sursis;

Au civil

Attendu qu'à bon droit, le premier juge a reçu l'action de la partie civile, la s.a. Electrabel;

Attendu que le dommage subi par la partie civile est en relation de causalité nécessaire avec les faits infractionnels établis à charge du prévenu;

Attendu que la somme de 73 401 BEF, ré-

<p>clamée devant la cour par la partie civile, n'a pas été critiquée quant à son montant;</p> <p>Qu'il n'a pas non plus été contesté que l'électricité et le gaz frauduleusement soustraits par le prévenu étaient livrés par la partie civile et ont effectivement été consommés;</p> <p>Que partant, il échet de faire droit à la demande de la partie civile et de lui allouer la somme de 73 401 BEF avec les intérêts compensatoires, sous déduction des sommes versées par le prévenu s'élevant au total à 21 000 BEF et des intérêts produits par ces sommes;</p> <p>PAR CES MOTIFS,</p> <p>LA COUR,</p>	<p>Statuant contradictoirement;</p> <p>Reçoit l'appel principal et l'appel incident;</p> <p>Au pénal</p> <p>Confirme le jugement entrepris sous l'émendation qu'il sera sursis pendant trois ans, à compter du présent arrêt, à l'exécution de l'emprisonnement et, étant précisé que la contribution de 10 BEF au Fonds institué par l'art. 29 de la loi du 1er août 1985 est majorée de 1 990 centimes et est ainsi portée à 2 000 BEF;</p> <p>Condamne le prévenu aux frais de l'instance d'appel, taxés envers la partie publique à la somme de 2 534 BEF;</p> <p>Au civil</p>	<p>Confirme le jugement entrepris en tant qu'il a reçu la demande de la partie civile;</p> <p>Le met à néant pour le surplus, réformant;</p> <p>Condamne le prévenu à payer à la s.a. Electrabel, à titre définitif, 73 401 BEF avec les intérêts compensatoires à dater du 21 mars 1989 (date moyenne choisie en équité), sous déduction de la somme de 21 000 BEF déjà versée par le prévenu et des intérêts produits par celle-ci à dater des différents versements;</p> <p>Condamne le prévenu aux dépens des deux instances, taxés envers la partie publique en totalité à la somme de 618 BEF.</p> <p>..."</p>
---	--	--

COUR D'APPEL DE LIEGE – 8 JANVIER 2000

1e Chambre

Siégeant: MM. Schils, Charlier et Marcy

Avocats: Me Franken et Me Gason

s.a. ELECTRABEL C/ G. E. - C.I.

**Paiement de la consommation •
Compteur électrique trafiqué • Gardien •
Rectification • Article 2277 C.C. •
Prescription • Non-applicabilité •
Relation distributeur/client**

Le distributeur peut requérir le paiement de l'énergie consommée et, en cas de fraude, porter en compte au gardien du comptage une rectification suivant les termes du document de nature réglementaire qui régit les relations du distributeur avec sa clientèle. La prescription de l'art. 2277 C.C. n'est pas d'application en matière de fourniture d'énergie.

(Note: la Cour limite la rectification réalisée suite à la constatation de fraude en ce sens que l'estimation posée doit résulter de la réalité de la fraude pendant toute la durée incriminée ou suspecte. Ce point fait abstraction des dispositions du règlement pour le branchement.)

**Betaling van het verbruik • Manipulatie van elektriciteitsmeter • Bewaarder •
Rechtzetting • Artikel 2277 B.W. •
Verjaring • Niet-toepasselijkheid •
Verhouding verdeler/verbruiker**

De verdeler kan ten overstaan van de bewaarder van de meter de betaling van de verbruikte energie vorderen en kan, in geval van bedrog, een rechtzetting aanrekenen overeenkomstig de bepalingen van het document dat de relatie regelt tussen de verdeler en diens cliënteel, die van reglementaire aard zijn. De verjaring voorzien in art. 2277 B.W. is niet van toepassing op levering van energie.

(Noot: het Hof beperkt de rechtzetting ten gevolge van de vaststelling van het bedrog in de mate dat de voorgestelde schatting dient te resulteren uit het werkelijke bedrag overeenstemmend met de duurtijd van de verdachte periode. Op dit punt laat de rechter de bepalingen van het reglement voor de aftakking, de terbeschikkingstelling en de afname van elektriciteit in laagspanning—waarvan hijzelf het verplichtend karakter erkent— buiten beschouwing.)

“... ”

Attendu que le premier juge fait saisi des demandes de l'appelant tendant à obtenir condamnation des intimés:

- au paiement de 34 653 BEF en principal à titre de consommations impayées de fluide électrique afférentes à l'occupation d'un immeuble sis à Goe, rue Teek, 15
- au paiement de 101 651 BEF en principal à titre d'une rectification des facture de consommations de fluide électrique afférentes à l'occupation d'un immeuble sis à Baelen, cette somme se ventilant en: 64 368 BEF à titre de rectification, 20 000 BEF à titre de forfait de frais de remise en état des installations et 17 282 BEF à titre de T.V.A., le tout selon facture du 3 novembre 1995;

Attendu que ce second chef de demande se fonde sur la constatation d'une fraude, en l'espèce d'un bris du scellé, garantissant l'intégrité du système de comptage du fluide, et partant, d'une présomption d'un trafic des index pour la manipulation des cylindres de comptage;

Attendu que les intimés, contestant chacune des demandes dirigées contre eux, ont introduit une demande reconventionnelle tendant à obtenir condamnation de l'appelante:

- à rétablir les fournitures de fluide électrique à une intensité normale de distribution, un limiteur ayant été installé;
- au paiement de dommages et intérêts chiffrés, d'une part, à 33 824 BEF à titre provisionnel pour préjudice matériel, et, d'autre part, à 10 000 BEF par personne et par mois en réparation du préjudice moral consécutif à la limitation d'intensité du fluide;
- à l'annulation de la facture du 3 novembre 1995;

Jugement dont appel:

Attendu que le premier juge a:

- fait droit à l'action principale en ce qu'il était postulé paiement de 34 653 BEF plus intérêts et débouté pour le surplus;
- fait droit à l'action reconventionnelle

en ordonnant le rétablissement des fournitures à une intensité normale dans les trois jours ouvrables de la signification du jugement, condamnant au surplus ex aequo et bono à 55 000 BEF en principal à titre de dommages et intérêts, à majorer des intérêts;

Attendu que la cour relève que les intimés ont cité l'appelante devant le juge des référés, à l'effet d'entendre ordonner le rétablissement de la distribution à une intensité normale;

Attendu que par ordonnance du 26 octobre 1995, après qu'il eut été procédé à une instruction fouillée du litige et notamment à l'audition des parties, les intimés ont été déboutés de leur action aux motifs que la pose du limiteur d'intensité ne constituait pas une voie de fait sanctionnable à ce titre, les besoins essentiels des consommateurs étant par ailleurs assurés;

Attendu qu'en terme de motifs, le juge des référés releva que de sérieuses présomptions de fraude pesaient sur les actuels intimés, lesquels avaient la garde du compteur et étaient les seuls à tirer profit de la fraude;

Attendu que cette ordonnance signifiée le 17 décembre 1995 est devenue définitive;

Attendu que l'appel a saisi la cour de demandes identiques à celles portées en instance, par l'une et l'autre des parties;

Attendu que les appels tant principal qu'incident sont recevables;

En fait

Attendu qu'il est demeuré constant devant la cour que:

- l'appelant alimentait en fluide électrique l'immeuble occupé par les intimés sis à Baelen rue Boveroth 36;
- le 7 juin 1995 lors du relevé de l'index pratiqué par un agent de l'appelant, il a été constaté que le scellé du compteur totalisateur était brisé au niveau du disjoncteur;

- le 5 juillet 1995 un autre agent de l'appelant a constaté que la tête du compteur était descellée, que les chiffres cadran étaient abîmés, et que les cylindres de comptage étaient recouverts de poussière;

Par ailleurs, l'index relevé par rapport à la lecture du 7 juin, montra une consommation en contradiction manifeste, vu son importance, avec les relevés antérieurs;

- le 10 juillet 1995 un autre agent de l'appelante le sieur R. Charpentier, s'est rendu sur place pour procéder à la coupure de l'alimentation, celle-ci étant rétablie apparemment le lendemain mais avec une limitation de la puissance à 4 ampères;

- les constatations matérielles relevées par les agents de l'appelante n'ont pas fait l'objet de contestations, (voir procès-verbal de comparution des parties du 4 octobre 1995 devant le Juge des référés, page 2, première ligne); que par contre sont contestées l'imputabilité aux intimés des constatations opérées, ainsi que les conséquences qui en sont tirées;

Premier chef de demande

Attendu qu'il n'est pas utilement contestable qu'une consommation d'une valeur de 34 653 BEF a été enregistrée lors de la dernière période d'occupation par les intimés d'un immeuble sis à Goé, la titularité du raccordement à leur profit et charge n'étant pas contestée;

Attendu que l'exception de fait soulevée –la consommation serait le fait d'un tiers ayant installé un branchement “pirate”– ne repose sur aucun élément de preuve produit au débat;

Attendu que, pas plus, il n'est offert d'en rapporter la preuve par toutes voies les intimés se limitant à produire des documents unilatéraux émanant de leur seul chef et sans force probante;

Attendu que l'exception de droit, basée sur la prescription résultant l'application de l'art. 2277 du C.C., n'est

pas fondée, cette disposition ne s'appliquant pas à des fournitures d'électricité (voir De Page tome 7-8, p. 1181 et les références citées);

Attendu que le jugement entrepris doit dès lors être confirmé à ce point;

Second chef de demande

Attendu qu'il ne peut être raisonnablement contesté que le compteur totalisateur installé au domicile des intimés, et desservant exclusivement l'immeuble qu'ils occupent, a fait l'objet de "manœuvres" de nature à permettre une modification de l'index, soit par le changement des chiffres affichés, soit par un freinage mécanique (bris du scellé, ouverture de la coiffe, et poussière sur les cylindres);

Attendu que l'on voit mal, à part les intimés, qui y aurait eu un intérêt;

Attendu en outre que cette constatation est faite durant l'occupation des intimés, la lecture d'index antérieure par un agent de l'appelant, en 1993, n'ayant rien révélé d'anormal;

En droit

Attendu que le fait d'acquiescer la qualité d'abonné à la distribution d'un fluide par une société de service public entraîne de plein droit l'application d'un régime de droit de type administratif, par l'applicabilité à la relation entre parties, du règlement de distribution élaboré par le service public sous le contrôle de l'autorité de tutelle et dans les limites d'une stricte légalité;

Attendu que ce pouvoir réglementaire est reconnu et organisé par la loi (en l'espèce la loi du 22 décembre 1986);

Attendu que la conséquence en est que les règles définies par le règlement de distribution sont applicables immédiatement à tout usager ou abonné sans qu'il puisse y être dérogé vu le ca-

ractère d'ordre public lié aux normes réglementaires;

Que c'est dès lors à bon droit que l'appelante se fonde sur les règles ainsi définies, et qu'elle plaide notamment que:

- l'abonné est institué gardien du dispositif de comptage, devant avertir le distributeur s'il constate le moindre élément anormal,
- le distributeur a la possibilité de rectifier le compte des consommations lorsqu'une fraude est constatée,
- dans ce cas, une somme forfaitaire de 20 000 BEF est due en réparation du préjudice causé par la fraude vu la nécessité de remettre les installations en état et d'élaborer un dossier en conséquence;

En l'espèce

Attendu qu'il se déduit que la somme de 20 000 BEF en principal, telle que déterminée par le règlement dans l'hypothèse d'une fraude, est incontestablement due;

Attendu quant aux rectifications que si ce droit est incontestablement ouvert et que si le distributeur peut procéder à une estimation, encore faut-il que celle-ci résulte de la réalité de la fraude, durant toute la période incriminée ou suspecte;

Attendu que dans le cas présent, la précédente lecture d'index, opérée en 1993 n'avait donné lieu à aucune constatation particulière et qu'il s'en déduit que la fraude n'a donc pu au maximum qu'affecter une période de moins de deux années;

Attendu que de la sorte et vu par ailleurs les explications données quant aux équipements électriques garnissant l'immeuble, il y a lieu ex æquo et bono de limiter la rectification à une somme de 25 000 BEF;

Attendu que l'appel est ainsi partiellement fondé à la condamnation en

principal étant portée à 34 653 BEF plus 45 000 BEF à majorer de la TVA sur présentation de la facture;

De l'appel incident

Attendu que cet appel, vu les motifs ci avant développés est à l'évidence non fondé, le jugement devant être réformé en ce qu'il avait fait partiellement droit à l'action reconventionnelle;

Attendu en effet qu'aucune faute n'est démontrée, dans le chef de l'appelante qui était fondée à installer un limiteur d'intensité, ce dispositif ayant eu l'avantage d'assurer la satisfaction des besoins fondamentaux des intimés;

PAR CES MOTIFS,

LA COUR,

Statuant contradictoirement,

Reçoit les appels,

Réformant le jugement entrepris,

Dit l'action originaire recevable et partiellement fondée;

Condamne les intimés au paiement au profit de l'appelante au paiement:

- de 34 653 BEF,
- de 45 000 BEF à majorer de la TVA sur présentation de la facture,
- des intérêts au taux légal sur ces montants depuis le 8 janvier 1996 jusqu'à complet paiement,

Débouté les intimés de leur action reconventionnelle et de leur appel incident,

Condamne les intimés aux dépens des deux instances liquidés dans le chef de l'appelante seule à y avoir intérêt à 35 900 BEF selon état déposé et non contesté.

..."

VREDEGERECHT TE LEUVEN – 10 DECEMBER 1996

Zetelend: dbr. Gutschoven

Advocaten: mr. Wierinckx en mrs. K en C. Hubrechts

P.B.E. T/ M. V. en M. V. T/ J. S.

Betaling van het verbruik • Feitelijke scheiding • Regelingsakte voorafgaand aan de echtscheiding door onderlinge toestemming • Art. 1134 B.W.

Paiement de la consommation • Séparation de fait • Convention préalable au divorce par consentement mutuel • Art. 1134 C.C.

De verbruiker die de meter opent in eigen naam na het begin van de feitelijke scheiding kan haar (ex) echtgenoot niet in vrijwaring roepen voor de betaling van het verbruik na de feitelijke scheiding wanneer in de regelingsakte voorafgaand de EOT werd overeengekomen dat alle schulden vanaf het feitelijk verblijf uitsluitend ten laste blijven van degene die ze heeft aangegaan. Doet hieraan geen afbreuk, het vonnis van de Vrederechter waarbij bepaald werd dat alle kosten voor nutsvoorzieningen dienen gedragen te worden door de echtgenoot van de verbruiker.

De regelingsakte heeft immers het karakter van een dading, zodat deze overeenkomst partijen tot wet strekt overeenkomstig art. 1134 B.W.

Le consommateur qui fait ouvrir un compteur à son nom après la séparation de fait ne peut appeler en garantie son (ex) conjoint pour le paiement de consommations enregistrées après la séparation lorsque la convention préalable au divorce par consentement mutuel prévoit que toutes les dettes restent attachées à celui qui les a générées. Cette situation n'est pas remise en cause par le jugement prononcé par le juge de paix qui avait défini que la fourniture de biens de première nécessité devait être supportée par le conjoint du consommateur.

La convention avant divorce par consentement mutuel présente un caractère de transaction de sorte que cette convention fait loi entre les parties conformément à l'art. 1134 C.C.

“... ”

De feiten

Eiseres vordert betaling voor de levering van elektriciteit aan de woning aan de Berkendreef 26 te Holsbeek voor de periode van 30/01/1995 tot 24/10/1995.

Verweerders Verlinden en Swinnen betwisten het gevorderde bedrag niet, doch gaan niet akkoord wie van hen beiden deze bedragen dient te betalen.

Deze woning behoorde immers toe aan de huwgemeenschap tussen Verlinden en Swinnen.

Doch bij vonnis van 29/01/1993 besliste de heer Vrederechter van het eerste kanton Leuven dat mevr. Verlinden in deze woning afzonderlijk mocht verblijven en alle kosten van de nutsvoorzieningen dienden gedragen

te worden door de heer Swinnen.

Het huwelijk tussen partijen werd ontbonden bij echtscheiding door onderlinge toestemming.

De regelingsakte maakt geen melding van deze schulden, doch, volgens Swinnen, voorziet de dading dat het hier om een schuld gaat die door Verlinden dient gedragen te worden.

In rechte

Overwegende dat de gevorderde bedragen betrekking hebben op de levering van elektriciteit voor de woning aan de Berkendreef 26 te Holsbeek voor de periode van 30/01/1995 tot 24/10/1995;

Dat de meters op naam van Verlinden werden geopend en alle rekeningen aan haar adres werden verstuurd;

Dat niet betwist wordt dat de aangerekende bedragen nog betrekking hebben op de periode dat mevr. Verlinden alleen in deze echtelijke woonst verbleef en dat er geen ander voorlopige maatregelen getroffen werden dan deze van 23/01/1993.

Overwegende dat volgens het vonnis van de heer Vrederechter van het eerste kanton te Leuven Swinnen er weliswaar toe gehouden was deze nutsvoorzieningen, gedurende de feitelijke scheiding en zolang deze dringende en voorlopige maatregelen van kracht waren, te betalen;

Dat echter volgens de regelingsakte voorafgaand aan de EOT tussen Swinnen en Verlinden deze beiden ten overstaan van elkaar verklaren niets meer van elkaar te vorderen te hebben noch uit hoofde van het huwelijksvermogensstelsel noch uit andere vorderingen of aanspraken jegens elkaar;

Dat bovendien onder punt G van de regelingsakte Verlinden en Swinnen hebben bepaald dat de tussen hen opgestelde regeling terugwerkende kracht heeft vanaf de datum dat zij feitelijk afzonderlijk zijn gaan wonen en alle schulden die in hun hoofde vanaf dezelfde datum zijn ontstaan, uitsluitend ten laste blijven, van degene die ze heeft aangegaan;

Dat de overeenkomst voorafgaand aan een echtscheiding door onderlinge toestemming het karakter heeft van een dading welke is onderworpen aan het in art. 1134 B.W. vervatte principe dat overeenkomsten partijen tot wet strekken.

Overwegende dat de door eiseres gevorderde schuld een schuld is die werd aangegaan door Verlinden daar de meters op haar naam werden geopend en zij in die periode alleen in de woning verbleef;

Dat de gevorderde schuld werd aan-

gegaan na het begin van de feitelijke scheiding tussen partijen;

Dat verweerster Verlinden dan ook ten gevolge van de regelingsakte en de aangegane dading thans niet meer kan vorderen dat Swinnen haar zou vrijwaren voor een schuld die door haar werd aangegaan na 29/01/1993;

Dat de vordering in vrijwaring dan ook ongegrond is en Verlinden gehouden is aan eiseres het gevorderde bedrag te betalen

OM DEZE REDENEN,

Wij, de Vrederechter,

Rechtdoende op tegenspraak.

Verklaren de vordering op hoofdeis en de vordering in vrijwaring ontvankelijk doch enkel de hoofdeis gegrond.

Veroordelen dienvolgens verweerster Verlinden om aan eiseres P.B.E. te be-

talen 18 843 BEF meer de gerechtelijke intresten vanaf 12/06/1996 tot de dag der algehele betaling.

Verklaren de vordering in tussenkomst en vrijwaring ongegrond en stellen Swinnen buiten de zaak zonder kosten.

Veroordelen verweerster Verlinden tot de kosten van het geding t.a.v. eiseres P.B.E. heden begroot op 3 094 BEF dagvaarding en rolstelling en 4 000 BEF rechtsplegingvergoeding.

Laten de kosten van de dagvaarding in tussenkomst en vrijwaring ten haren laste.

Verklaren het vonnis uitvoerbaar bij voorraad en zeggen voor recht dat er geen reden is tot kantonnement.

..."

VREDEGERECHT NIEUWPOORT – 28 APRIL 1998

Zetelend: dhr. Verstype, Vrederechter
Advocaten: mr. Heugbebaert, mr. Ascrawat

C.V. GASELWEST T/ G. A.

Betaling van het verbruik • Huurovereenkomst • Verzaking • Abonnee • Bewaarder van de aftakking • Verzoek tot schorsing

Wanneer de rekening van de huurder wordt afgesloten omdat hij verzaakt aan de ter beschikking gestelde energie, kan de eigenaar-verhuurder voor de periode tussen deze beëindiging en de ingebruikneming door een opvolgende huurder worden aangesproken door de energieleverancier vermits hij voor die periode de hoedanigheid verwerft van abonnee - als bewaarder van de aftakking. Een regeling bedongen tussen de huurder en de eigenaar is een loutere aangelegenheid tussen deze partijen en is bijgevolg niet aan de energieverdeler tegenstelbaar.

Paiement de la consommation • Contrat de bail • Renonciation • Abonné • Gardien du branchement • Demande de suspension

Quand le compte d'un locataire est clôturé parce qu'il renonce à la mise à disposition d'énergie, le propriétaire/bailleur peut être considéré comme redevable des consommations enregistrées pour la période qui s'étend de la fin du contrat de bail de son locataire précédent jusqu'à l'entrée dans les lieux de son nouveau locataire étant entendu qu'à partir de ce moment il a pris la qualité d'abonné, en tant que gardien du branchement. Un arrangement conclu entre le locataire et le propriétaire ne concerne que ces parties et n'est, par conséquent, pas opposable au distributeur.

“..."

In feite

- Verweerder is eigenaar van het opbrengstpand gelegen te Koksijde (Oostduinkerke), Albert I-laan 81.
- Het geschil beslaat de betaling van het energieverbruik voor bepaalde appartementen in een periode van niet-verhuring ervan.

In rechte

De essentie van de betwisting betreft de vraag wie de hoedanigheid heeft van “abonnee” voor de toepassing van het reglement voor de aftakking, de terbeschikkingstelling en de afname van elektriciteit in laagspanning en van gas in de openbare distributie (st. 13 en 14 van eiseres).

Verweerder betoogt dat niet hijzelf, doch enkel de huurder die hoedanigheid heeft, aangezien alleen deze laatst een verbruikscontract afsluit.

Bijgevolg moet –steeds volgens verweerder– wanneer een huurder zijn verbruikscontract beëindigd de levering worden afgesloten voor rekening van die huurder, en kan de eigenaar-verhuurder daarvoor of in geval van niet-afsluiting voor de na de beëindiging van de huur lopende huur- en ver-

bruikskosten niet worden aangesproken.

Terecht werpt eiseres tegen dat de toepasselijke voorwaarden of verplichtingen niet van contractuele, doch van reglementaire aard zijn, en diensvolgens aan verweerder tegenstelbaar zijn.

Onder item I van het kwestieus reglement wordt als “abonnee” gedefinieerd: elke persoon die geniet van een aansluiting, of **die bij gebrek hieraan bewaarder is van de aftakking.**

Het is onmiskenbaar dat tijdens de periode tussen de beëindiging van de huur van een huurgoed en de ingebruikneming ervan door een opvolgende huurder de eigenaar-verhuurder de hoedanigheid heeft van bewaarder van de aftakking, zodat hij overeenkomstig de aangehaalde bepaling als abonnee moet worden beschouwd.

Verweerder had –in die hoedanigheid en situatie– twee mogelijkheden: ofwel de levering laten afsluiten, waarvoor hem het nodige administratieve formulier werd overgemaakt (st. 1 van verweerder) met betaling van de aan die afsluiting verbonden kosten, ofwel de huur- en verbruikskosten op zich nemen tot aan de opvolgende verhuring.

Aangezien verweerder geen vraag tot

afsluiting heeft ingediend overeenkomstig item V. 8, heeft eiseres terecht de verdere huur- en verbruikskosten ten zijne laste gelegd.

De in het huurcontract bedongen regeling is aan eiseres als ‘res inter alios acta’ niet tegenstelbaar.

De redeneerwijze van verweerder, waarbij hij zichzelf vooropstelt als geen uitstaans hebben met de verbruikslevering, is overigens kortzichtig, waar hij kennelijk uit het oog verliest dat zonder de distributie zijn opbrengsteigendom onverhuurbaar is.

De vordering is geheel gegrond.

Gelet op de artt. 2 e.v. van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

OM DEZE REDENEN,

DE RECHTBANK,
wijzend in burgerlijke zaken, in laatste aanleg en op tegenspraak, alle verdere besluiten als ongegrond afwijzend,

Verklaart de vordering toelaatbaar, en erover rechtdoend ten gronde.

...”

VREDEGERECHT TE ANTWERPEN – 15 JUNI 1998

Zetelend: mevr. Claesen

Advocaten: mrs. Devroe, Theunis en Marnette

c.i.v. IMEA – c.i.v. IGAO T/ V. G. - S.C.

Zegelbreuk • Betaling van het verbruik • Grondslag betalingsvordering • Bewaarder van de aftakking • Huurovereenkomst • Feitelijke verbruiker

Bris de scellés • Paiement de la consommation • Fondement de l'action en paiement • Gardien du branchement • Contrat de bail • Consommateur de fait

De afname van elektriciteit en gas volstaat als grondslag voor de betalingsvordering ervan. Wanneer een nieuwe huurder zich niet meldt bij de verdeler en bij bij zegelbreuk nalaat over te gaan tot tegensprekelijke vaststelling

Le fait de prélever de l'électricité et du gaz permet de justifier l'action en paiement qui peut en résulter. Quand un nouveau locataire ne se signale pas comme tel auprès du distributeur et qu'il néglige de faire réaliser un constat

van de meterstanden, is bij gehouden tot betaling van het verbruik van het pand vanaf de slotmeterstanden van de vorige huurder.

De eigenaar is als bewaarder tegenover de verdeler mee aansprakelijk tot op het moment waarop is bewezen dat de hoedanigheid van bewaarder op de huurder werd overgedragen.

contradictoire des compteurs en cas de bris de scellés, il est tenu au paiement des consommations enregistrées depuis la clôture du compte de l'ancien locataire.

En tant que gardien, le propriétaire est solidairement responsable à l'encontre du distributeur et ce, jusqu'au moment où il peut être prouvé que la qualité de gardien a été transférée au locataire.

“... ”

Dhr. M. Szwajcer, zoon van tweede gedaagde, betrok genoemd appartement, en maakte, toen hij dit verliet, op 26 maart 1992 een einde aan zijn verbruiksabonnement bij eiseressen;

Deze sloten de meters af en verzegelden ze, vermits zich geen nieuwe abonnee meldde;

Op 3 december 1993, ter gelegenheid van een routinecontrole, stelden eiseressen vast dat de zegels verbroken waren;

Toen bleek dat eerste gedaagde Van Aertselaer huurder was van het appartement, dat eigendom is van tweede gedaagde Ch. Szwajcer;

Op 14 februari 1994 liet eerste gedaagde zich inschrijven als energieverbruiker, doch met aanvaarding van verantwoordelijkheid slechts vanaf 15 februari 1994;

Volgens de meterstanden was op dat ogenblik aan eiseressen respectievelijk 22 219 BEF en 14 439 BEF verschuldigd, zijnde het verbruik van 31 maart 1992 tot 15 februari 1994;

Elk van gedaagden betwist hiervoor aansprakelijk te zijn.

Vordering tegen eerste gedaagde

Eerste gedaagde meent dat de vordering wat hem betreft ongegrond is bij gebreke aan contractueel verband met eiseressen;

Terecht wijzen deze erop dat geen contractuele grondslag voor de vordering tot betalen vereist is, en dat ef-

fectieve afname van gas en elektriciteit volstaat (Hof van Beroep Antwerpen, 1° Kamer, 3 oktober 1990, Iuvis 1993, p. 39-40);

Verder stelt eerste gedaagde dat hij het bewuste appartement huurde vanaf 1 augustus 1992, zodat hem het verbruik vanaf 31 maart tot 1 augustus 1992, zijnde over 4 maanden, niet kan ten laste vallen;

Het huurcontract tussen gedaagden, dat eiseressen voorleggen, vermeldt als aanvangsdatum van de huur 1 augustus 1992, doch volgens tweede gedaagde zou vóór die datum, en met name vanaf 1 april 1992, het appartement mondeling aan eerste gedaagde zijn verhuurd;

Een bewijs hiervan wordt echter niet voorgelegd;

Wel betwist eerste gedaagde niet dat hij bij het betrekken van het appartement geen abonnementsaanvraag indiende of een meteropname vroeg, en hij zich pas als energieverbruiker liet inschrijven op 14 februari 1994;

In dit geval is de verdeler gerechtigd het verbruik aan te rekenen sinds de slotopname van de vorige abonnee, in casu vanaf 31 maart 1992 (Hof van Beroep Antwerpen, 20ste Kamer, 5 januari 1994, Iuvis 1995, p. 333-334);

Ten onrechte meent eerste gedaagde dat hij er van uit kon gaan dat de kosten van gas en elektriciteit begrepen waren in de huurprijs;

Integendeel voorziet art. 5 van de huurovereenkomst uitdrukkelijk dat deze kosten voor rekening zijn van de huurder, en bovendien dat de

huurder “zich met de respectievelijke maatschappijen in verbinding zal stellen voor wat betreft de toelevering”;

Vordering tegen tweede gedaagde

Eiseressen menen dat ook tweede gedaagde als eigenaar gehouden is tot betaling van de bewuste facturen;

Tweede gedaagde is weliswaar in principe bewaarder van de meters, waarvan de zegels werden verbroken, doch dit enkel gedurende de periode dat het appartement niet verhuurd was, zijnde –volgens de voorliggende gegevens– van 31 maart 1992 tot 1 augustus 1992;

Vanaf deze laatste datum gingen de verplichtingen van de bewaring op eerste gedaagde; enkel hij had vanaf 1 augustus 1992 een recht van regelmatig toezicht en controle op de bewuste meters;

Tweede gedaagde is dan ook samen met eerste gedaagde tegenover eiseressen gehouden, doch enkel voor het verbruik van 31 maart 1992 tot 1 augustus 1992, ex aequo et bono, op basis van de kwestieuze facturen van eiseressen, kan worden bepaald voor eerste eiseres op 3 948 BEF, en voor tweede eiseres op 3 564 BEF;

Vordering in vrijwaring van eerste tegen tweede gedaagde

Eerste gedaagde stelt dat de zegels moeten zijn verbroken vóór 1 augustus 1992, doch bewijst dit niet;

Hij erkent dat hij geen afrekeningen van gas- en elektriciteitsverbruik ontving, doch meende te mogen aannemen “dat de bestaande toestand in

overeenstemming was met de terzake geldende voorschriften”;

Hiertoe bestond echter geen enkele reden, vermits art. 5 van de huurovereenkomst zelfs duidelijk stipuleerde dat hij contact moest opnemen met de maatschappijen voor nutsvoorzieningen;

Zo het pand bij de verhuring volgens bewering van de huurder zou zijn behept met een gebrek –zijnde de verbroken zegels– was dit alleszins een zichtbaar gebrek, dat de huurder onmiddellijk aan de eigenaar had moeten signaleren;

Hij kan er zich veel later dan ook niet op beroepen dat de eigenaar het rustig genot van het appartement niet heeft gewaarborgd;

Tweede gedaagde is dan ook geen vrijwaring verschuldigd aan eerste gedaagde;

OM DEZE REDENEN,

Rechtdoende op tegenspraak.

Verklaart de vordering van eiseressen ontvankelijk en in de hierna vermelde mate gegrond;

Veroordeelt eerste gedaagde tot betaling aan eerste eiseres van 24 145 BEF met gerechtelijke intresten op 22 19 BEF en aan de tweede eiseres van 15 690 BEF met gerechtelijke intresten op 14 439 BEF en tot de kosten van het geding, aan de zijde van eiseressen: 4 182 BEF (dagvaarding) en 6 100 BEF (rechtsplegingsvergoeding);

Zegt voor recht dat tweede gedaagde

voor een gedeelte van de hoofdsommen en intresten gehouden is met eerste gedaagde zoals hierna bepaald;

Veroordeelt tweede gedaagde solidair met eerste gedaagde ten belope van 3 948 BEF en 2 564 BEF met gerechtelijke intresten;

Verleent akte aan eerste gedaagde van de vordering in vrijwaring, die hij tegen tweede gedaagde stelt;

Verklaart deze ontvankelijk, doch ongegrond, en veroordeelt eerste gedaagde tot de kosten, zijnde aan de zijde van tweede gedaagde: 6 100 BEF (rechtsplegingsvergoeding);

...”

VREDEGERECHT TE IZEGEM – 28 OKTOBER 1998

Zetelend: dhr. Madou

Advocaten: mrs. Bauwens en Vanneste

D.P. en I.V. T/ c.v. GASELWEST

Betaling van het verbruik • Huishoudelijke schuld • Schijntoestand • Verdeler niet verwittigd • Hoofdelijkheid tussen echtgenoten

De verdeler die te goeder trouw is, kan zich als schuldeiser ook beroepen op art. 222 B.W., bij feitelijke scheiding tussen de echtgenoten. Hiertoe volstaat het dat hij niet op de hoogte was van de feitelijke scheiding. De verdeler heeft geen actieve onderzoeksplicht naar de werkelijke gezinssituaties van zijn abonnees. Het is integendeel aan de abonnee zelf om eventuele wijzigingen aan de verdeler op te geven. De facturatie op naam van één van de echtgenoten doet geen afbreuk aan het principe van de hoofdelijkheid tussen beiden.

Paiement de la consommation • Dette du ménage • Théorie de l'apparence • Absence d'information du distributeur • Solidarité entre époux

Le distributeur peut, en tant que créancier de bonne foi, faire appel à l'article 222 C.civ. en cas de séparation de fait des époux. Il suffit qu'il n'ait pas été informé de la séparation de fait. Le distributeur ne se voit pas imposer un devoir d'enquête à l'endroit de la situation familiale réelle de ses clients. Au contraire, il appartient au client lui-même d'informer le distributeur d'éventuels changements quant à sa situation. La facturation réalisée au nom de l'un d'eux ne fait pas obstacle au principe de la solidarité entre époux.

“ ...

De vordering strekt in hoofdzaak tot de solidaire veroordeling van verweerders om aan eiseres te betalen de som

van 42 209 BEF in hoofdsom, vermeerderd met de vervallen verwijrenten t.b.v. 7 033 BEF en de gerechtelijke rente vanaf de dagvaarding tot op de dag der volledige betaling.

De vordering heeft betrekking op leveringen van gas en TV-distributie in de periode 07/09/1987 tot 31/03/1990 bij het echtpaar P-V in de echtelijke woning ...

Eerste verweerder laat verstek gaan. Gelet op de uiteenzetting en de stukken van eiseres en bij afwezigheid van enig verweer daaromtrent, komt de vordering ten aanzien van eerste verweerder, althans wat de hoofdsom betreft (zie verder), gegrond voor.

Tweede verweerder betwist de vordering. Zij stelt dat art. 222 B.W. terzake geen toepassing kan vinden vermits er wegens de feitelijke scheiding vanaf 25/11/1987 geen huishouding meer zou bestaan hebben. Zij verwijst daaromtrent naar een vonnis van deze rechtbank dd. 23/12/1987 inhoudende de toelating tot het houden van een afzonderlijke woonst ten aanzien van partijen (haar stuk 1) en een getuigschrift van woonst (stuk 2).

Zij legt tevens een beschikking neer genomen door de Voorzitter in Kortgeding dd. 10/06/1988 waaruit eveneens het afzonderlijk verblijf blijkt alsmede het echtscheidingsvonnis dd. 04/01/1990 met bewijs van overschrijving.

De betwisting betreft inderdaad de toepasselijheid van art. 222 B.W.

Iedere schuld, door één der echtgenoten aangegaan, ten behoeve van de huishouding en de opvoeding van de kinderen, verbindt, overeenkomstig art. 222 B.W., de andere echtgenoot hoofdelijk.

De kosten van gas en TV-distributie zijn kosten van de huishouding in de zin van art. 222 B.W.

Met verwijzing naar rechtspraak stelt tweede verweerder evenwel dat er slechts sprake kan zijn van schulden van de huishouding, indien er niet alleen een huwelijk is, maar ook een effectief huishouden bestaat, in de zin van een werkelijke samenleving tussen de echtgenoten.

In casu toont zij aan dat zij in november 1987 de echtelijke woning heeft verlaten en dat sindsdien geen samenleven meer is geweest.

Een deel van de rechtspraak evenals

enkele auteurs zijn van mening dat de vereiste van samenwoning kan gerelativeerd worden ten aanzien van derden op grond van de vertrouwensleer, waarbij de derden mogen voortgaan op de door de echtgenoten verwekte schijn. Het huwelijk schept immers een vermoeden van samenwonen en dus automatisch van het bestaan van gezamenlijke huishouding (cfr. rechtsleer en rechtspraak aangehaald in T.P.R. 1996 pag. 179-180).

Eiseres beroept zich op deze argumentatie en ook de rechtbank sluit zich daar bij aan.

Terzake zij ook verwezen naar het vonnis van de Vrederechter te Menen dd. 23 mei 1990, T. Vred., 1992, 103-105, waarin het volgende gesteld wordt: *"Met dat artikel (= 222 B.W.) heeft de wetgever terecht de belangen van de derde-schuldenaars willen beschermen; bij het aangaan van een normale huishoudelijke schuld door één der echtgenoten mag de schuldeiser vermoeden dat beide echtgenoten nog samenwonen, tot het bewijs van het tegendeel, en meer bepaald tot op het ogenblik dat de schuldeiser officieel weet dat het echtpaar niet meer samenwoont en weet dat er geen huishouden meer bestaat (cfr. ook een gelijkaardige noot van Prof. J. Pauwels over hetzelfde rechtsprobleem in het R.W., 1984-1985, 2082.2)."*

Er dient inderdaad aangetoond te worden dat de derde-schuldeiser te goeder trouw is. Indien deze op de hoogte was of kon zijn van de feitelijke scheiding, vervalt de hoofdelijke betalingsplicht.

De bedenkingen welke eiseres daaromtrent formuleert, bewijzen haar goede trouw.

Het initieel leveringscontract werd afgesloten, lang vóór de feitelijke scheiding een aanvang nam.

Eiseres werd nooit op de hoogte gebracht van het feit dat tweede verweerder het echtelijk dak had verlaten.

Er wordt ook niet aangetoond dat eiseres via andere kanalen op de hoogte zou zijn geweest van de feitelijke scheiding.

De beschikkingen dd. 23.12.1987 en

10.06.1988, waarnaar tweede verweerder verwijst, zijn eiseres geenszins tegenstelbaar.

Eiseres dient zelf geen onderzoek in te stellen naar de werkelijke gezinssituaties van elk van haar abonnees. Het is aan de abonnees om wijzigingen in hun gezinssituatie ter kennis te brengen van eiseres. In die zin bestaat wel degelijk een meldingsplicht in hoofde van de verbruiker.

Tenslotte dient nog opgemerkt dat het feit dat enkel aan eerste verweerder werd gefactureerd en dat aanvankelijk enkel eerste verweerder in gebreke werd gesteld niet relevant is. Daaruit kan immers niet afgeleid worden dat eiseres reeds eerder op de hoogte was van de feitelijke scheiding terwijl deze vaststelling als dusdanig geen afbreuk doet aan de principiële hoofdelijke aansprakelijkheid van de echtgenoten.

Het voorafgaande doet besluiten dat de vordering ook ten aanzien van tweede verweerder in hoofdsom gegrond voorkomt.

Waar de facturen dateren van de periode 87-90, de procedure ingeleid werd in 1992 en tenslotte slechts in oktober 1998 tot behandeling heeft geleid, dient vastgesteld dat eiseres, wat de aanrekening van de rente betreft, een groot deel daarvan heft verwerkt. In redelijkheid en billijkheid neemt de rechtbank aan dat slechts twee jaar rente kan worden aangerekend. Als aanvangsdatum voor de aanrekening dient aldus 7 oktober 1996 genomen te worden.

OM DEZE REDENEN,

Wij, Vrederechter, alle andere of verdere besluiten van de hand wijzende, bij verstek wat eerste verweerder betreft, verklaren de vordering ontvankelijk en gegrond.

Veroordelen aldus verweerdere solidaire om aan eiseres te betalen de som van 42 209 BEF, meer de gerechtelijke rente tegen het wettelijk tarief vanaf 7 oktober 1996 tot datum volledige betaling;

Veroordelen verweerders tevens tot de kosten van het geding, tot heden belopende op 4 741 BEF kosten dagvaarding meer 5 700 BEF ten titel van rechtsplegingsvergoeding;

Wijzen het meergevorderde af als ongegrond;

Verklaren tegenwoordig vonnis uitvoerbaar bij voorraad niettegenstaan

de elk rechtsmiddel en zonder borg en met uitsluiting van de mogelijkheid tot kantonnement;

..."

JUSTICE DE PAIX D'IXELLES - 11 FÉVRIER 1999

Siégeant: Mme Bodenstab

Avocats: Mes Dumont loco Glansdorff et Delbaye

s.a. ELECTRABEL C/ G. A.

Paiement de la consommation • Défaut de paiement • Consommations et frais • Règlement type: applicable

L'abonné, titulaire d'un abonnement à usage professionnel de boucherie et d'un abonnement à usage privé, conteste le paiement des consommations professionnelles et des frais de recouvrement. Le consommateur se fonde sur le fait que la partie professionnelle était exploitée par une société à qui le distributeur adressait ses factures. Le consommateur, titulaire de l'abonnement, n'avait pas averti officiellement le distributeur de ce transfert comme le prescrit le règlement et reste donc tenu des consommations à usage professionnel. En outre, les frais de recouvrement des consommations à usage privé sont eux aussi contestés eu égard à leur importance par rapport au principal. Le juge se base sur le règlement pour condamner l'abonné à payer les frais.

Betaling van het verbruik • Wanbetaling • Verbruik en kosten • Typereglement: toepasselijk

Een abonnee, titularis van een energieabonnement voor professionele doeleinden en een abonnement voor huishoudelijke doeleinden, betwist de betaling van het professioneel verbruik en de inningskosten. De verbruiker baseert zich op het feit dat het professioneel gedeelte werd uitgebaat door een vennootschap waaraan de verdeler de facturen toestuurd. De verbruiker, titularis van het abonnement, had de verdeler van deze overdracht niet officieel verwittigd, zoals voorgeschreven door het reglement, en blijft dus gehouden tot betaling van het professioneel verbruik. Bovendien worden ook de inningskosten voor het huishoudelijk verbruik betwist gelet op hun belang in verbouding tot de hoofdsom. De rechter baseert zich op het reglement om de abonnee tot betaling van de kosten te veroordelen.

*...

Attendu que la demande tend à la condamnation du défendeur au paiement de la somme de 55.561 BEF pour consommation d'énergie et frais de recouvrement;

Attendu qu'il ressort des éléments de la cause que Monsieur Goffart était titulaire de deux abonnements, l'un à usage privé (abonnement n° 011025/4592) et l'autre à usage professionnel de boucherie (abonnement n° 011025/2542), les deux compteurs se trouvant dans l'immeuble sis à Ixelles, chaussée de Wavre n° 1320;

Attendu que Monsieur Goffart conteste la demande relative à la boucherie, dès lors que celle-ci était exploitée par une société coopérative CETEX, à qui la demanderesse adressait au demeurant les factures, ce qui n'est pas contesté;

Attendu que, dès lors que l'abonnement était souscrit au nom de Monsieur Goffart et qu'aucune modification n'a été demandée à la demanderesse, le titulaire de l'abonnement reste tenu, quitte à se retourner contre la société (art. V et 8 du règlement général de la demanderesse); que les dispositions relatives au règlement général ne peuvent être ignorées par

les abonnés, dès lors que leur application est rappelée au verso de chaque facture; qu'il appartenait donc à Monsieur Goffart de demander le transfert officiel de l'abonnement au nom de la société CETEX;

Attendu qu'en ce qui concerne l'abonnement privé, nous notons que Monsieur Goffart ne conteste que les montants relatifs aux frais de recouvrement, eu égard à leur importance par rapport au principal;

Attendu que la même règle doit être appliquée pour les tarifs que pour la clôture ou le transfert d'un abonnement: seules les conditions générales

(art. V, 5 ^e facturation) doivent être des frais, certes importants, dont le tarif se trouve dans les conditions générales à la disposition de l'abonné;	de que la demande doit être accueillie;	Déclarons la demande recevable et fondée;
Attendu qu'il résulte de ce qui précède-	PAR CES MOTIFS;	..."
	Statuant contradictoirement en premier ressort;	

VREDEGERECHT TE LIER – 13 APRIL 1999

Zetelend: dbr. Maes

Advocaten: mrs. Obbels en Huyskens

c.v.b.a. VLAAMSE ENERGIE- EN TELEDISTRIBUTIEMAATSCHAPPIJ (VEM) T/ M. J.

Betaling van het verbruik • Vermeldingen overnameformulier: tegenstelbaar aan verbruiker • Verjaring • Art. 2277, lid 2 B.W. en art. 5 wet 1 mei 1913 • Niet-toepasselijkheid

Paiement de la consommation • Mention sur document de reprise d'abonnement: opposable au consommateur • Prescription • Art. 2277, al. 2 C.C. et art. 5 loi du 1 mai 1913 • Non-applicabilité

De ondertekening van een overnameformulier door de klant maakt de vermeldingen tegenstelbaar aan de verbruiker, ook al werden ze niet door hem ingevuld. Een intercommunale is geen handelaar welke rechtsvorm zij ook aanneemt.

Art. 2277, lid 2 B.W. en art. 5 wet 1 mei 1913 zijn niet toepasselijk. Een vordering voor elektriciteitsverbruik beantwoordt niet aan de ratio legis van de korte verjaringstermijn, nl. vorderingen m.b.t. prestaties die gewoonlijk onmiddellijk worden vereffend en die verder geen spoor nalaten.

La signature d'un document de reprise d'abonnement par un client permet d'assurer l'opposabilité des mentions figurant sur celui-ci et ce, même si elles n'ont pas été complétées par ce dernier.

Une intercommunale n'a pas la qualité de commerçant quelle que soit la forme juridique qu'elle puisse emprunter. L'art. 2277, al. 2 C.C. et l'art. 5 de la loi du 1 mai 1913 ne sont pas applicables. Une créance relative à des consommations d'électricité ne répond pas à la ration legis qui fonde la courte prescription; à savoir que les créances relatives à des prestations qui sont normalement immédiatement acquittées ne laissent pas de trace.

...
Eiseres vordert de veroordeling van verweerder tot betaling van de som van 65 942 BEF wegens factuur nr. 55 dd. 23/01/1997 m.b.t. het verbruik van elektriciteit en aardgas van 23/09/1996 tot 10/01/1997 op het voormalig adres van verweerder te ..., vervroegde afbetaling van een leningsovereenkomst en rappelkosten, verhoogd met de verwijntresten sedert de ingebrekestelling van 19/01/1998 en 1 076 BEF kosten van de ingebrekestelling door de gerechtsdeurwaarder.

het voormalig kantooradres van verweerder kan eiseres niet tot nadeel strekken, vermits zij te goeder trouw voortgegaan is op de vermeldingen van het overnameformulier dd. 10/01/1997, dat overigens door verweerder werd ondertekend.

De ondertekening van het document maakt de vermeldingen tegenstelbaar aan verweerder, ook al werden ze niet door hemzelf ingevuld. Het kan moeilijk anders dan dat de vermelding van het kantooradres van verweerder op aangeven van hemzelf is gebeurd.

heeft vanzelfsprekend niet tot gevolg dat de gefactureerde leveringen niet verschuldigd zijn.

Na de ontvangst van de factuur heeft verweerder wel geprotesteerd, maar uit de overgelegde stukken blijkt dat zijn protest grotendeels ongegrond is.

Op de factuur wordt duidelijk een onderscheid gemaakt tussen de energiekosten en de vervroegde afbetaling van de financiering van een verwarmingsinstallatie en dus terecht op de eindfactuur voorkomt.

Dat de factuur werd verzonden naar

De laattijdige ontvangst van de factuur

Uit de stukken blijkt geenszins dat er

tweemaal B.T.W. op de energiekosten zijn aangerekend. Verweerder verduidelijkt zijn opmerking trouwens niet.

De bewering in verweerders schrijven van 28/01/1998 dat hij zich meent te herinneren dat hij bij zijn verhuizing vanuit .. en de overdracht van de meters aan de nieuwe eigenares een afrekening mocht ontvangen en deze betaalde, wordt door niets gestaafd.

Slechts m.b.t. de gefactureerde rappelkosten is het protest gegrond, vermits de factuurvoorwaarden niet tegenstelbaar zijn aan verweerder.

Tenslotte werpt verweerder de verjaring op in toepassing van art. 2272 lid 2 B.W. en art. 5 van de wet van 1/05/1913.

Eiseres is een intercommunale en is alsdusdanig geen handelaar, welke rechtsvorm zij ook aanneemt (art. 3 van de wet van 22/12/1986; zie ook Gent, 5 maart, Iuvis 1994, 186).

De schuldvordering van eiseres beant-

woordt overigens niet aan het type waarop volgens de ratio legis de korte verjaringstermijn toepasselijk is, nl. de vordering m.b.t. prestaties die gewoonlijk onmiddellijk worden verffend en die verder geen spoor nalaten (De Page, VII, p. 1198, 1347).

Uit het bovenstaande volgt dat de factuur t.b.v. 65 942 BEF – 181 BEF = 65 761 BEF verschuldigd is.

Er bestaat geen rechtsgrond om de kosten van de ingebrekestelling door een gerechtsdeurwaarder, die overigens niet verplicht is, ten laste van verweerder te leggen.

Verweerder toont niet aan dat hij zich in de voorwaarden van art. 1244 B.W. bevindt, zodat zijn in ondergeschikte orde geformuleerd aanbod tot afbetaling dient te worden afgewezen.

OM DEZE REDENEN,

Rechtdoende op tegenspraak,

Verklaart de vordering ontvankelijk en

in de volgende mate gegrond.

Veroordeelt verwerende partij om aan eisende partij te betalen de som van 65 761 BEF te vermeerden met de verwijsintresten aan de wettelijke rentevoet vanaf 19/01/1998.

Veroordeelt verwerende partij tevens tot de gerechtelijke intresten op 65 761 BEF en tot de kosten van het geding, inbegrepen de rechtsplegingsvergoeding.

Begroot de kosten van het geding in hoofde van eisende partij tot op heden in zijn geheel op 12 160 BEF, hetzij 6 010 BEF kosten van dagvaarding en rolstelling en 6 150 BEF rechtsplegingsvergoeding en in hoofde van verwerende partij tot op heden in zijn geheel op 6 150 BEF rechtsplegingsvergoeding.

..."

JUSTICE DE PAIX DE SOIGNIES – 20 SEPTEMBRE 1999

Siégeant: M. Dutry

Avocats: Me Senecaut loco Delvaux et Schiffino loco Demolin

s.a. ELECTRABEL C/ P. C.

Fraude • Compteur trafiqué • Bris de scellés • Responsabilité du locataire du compteur

Le propriétaire d'une maison, locataire du compteur qui y est installé, reste tenu, sur pied de l'art. 1735 du Code Civil, des dégradations apportées au compteur par le fait des habitants de sa maison ou de ses sous-locataires.

Bedrog • Manipulatie van de meter • Zegelbreuk • Aansprakelijkheid van de huurder van de meter

De eigenaar van een huis, huurder van de meter die daarin is ondergebracht, is op basis van art. 1735 B.W. aansprakelijk voor de beschadigingen die aan de meter werden aangebracht door toedoen van de bewoners of zijn onderhuurders.

Attendu que la demanderesse postule la condamnation du défendeur au

paiement d'une somme forfaitaire de 20 000 BEF en indemnisation des dégâts occasionnés au compteur électrique et qui ont nécessité son enlève-

ment et son remplacement;

Attendu qu'il n'est pas contesté qu'au décès de sa mère le 16 mai 1996, le dé-

fendeur est devenu abonné de la demanderesse et dès lors, locataire du compteur installé dans la maison qu'il avait hérité de sa mère;

Attendu qu'il est de même incontestable et d'ailleurs non contesté que le 19 juin 1996, le compteur a été remplacé et qu'il a correctement fonctionné, pendant quelques temps puisqu'il a enregistré une consommation de 42kw;

Attendu que du 19 juin 1996, le défendeur autorisa son demi-frère et son neveu à occuper gratuitement l'immeuble jusqu'à la vente de celui-ci le 16 octobre 1996;

Attendu que dans le courant du mois de novembre 1996, l'acquéreur de l'immeuble constata que les plombs scellant le compteur avaient été enlevés et qu'il n'enregistrait plus les consommations, ce que la demanderesse constat à son tour le 20 février 1997;

Attendu qu'au vu des faits relatés ci-dessus, il apparaît certain que c'est après son remplacement le 16 octobre 1996 et après qu'il ait enregistré une consommation de 42 kw que le compteur a été forcé et endommagé;

Attendu qu'il apparaît tout aussi certain que c'est avant que l'acquéreur de l'immeuble en ait pris possession le 16 octobre de 1996 que le compteur a été rendu impropre à l'enregistrement des consommations, car dans le cas contraire, on ne voit pas pourquoi l'ac-

quéreur aurait signalé les faits à la demanderesse;

Attendu que lors de leur audition par les verbalisants, les occupants de l'immeuble ont d'ailleurs paru admettre que le compteur avait été trafiqué même s'ils nient avoir eux-mêmes accompli le travail et prétendent que ce fût l'oeuvre d'un tiers;

Attendu qu'il est aussi acquis que c'est bien entre le 10 juin et le 16 octobre 1996, soit pendant que le défendeur en était locataire, que le compteur a été rendu impropre à l'enregistrement des consommations;

Attendu que même s'il est certain que le défendeur n'a pas été auteur, coauteur ou complice du "trafiquage" du compteur, dont il est probable qu'il a été réalisé par les occupants de l'immeuble ou à la demande et avec l'accord de ceux-ci, le défendeur doit en assumer la responsabilité sur pied de l'art. 1735 du C.C.

Attendu qu'en effet, ledit art. 1735 dispose que *"le locataire est tenu des dégradations qui arrivent par le fait des personnes de sa maison ou de ses sous-locataires"*;

Attendu qu'il est par ailleurs de doctrine et de jurisprudence que les personnes visées par l'art. 1735 du C.C. *"doivent être entendues dans le sens le plus général: sont visés non seulement les membres de la famille du preneur, mais aussi les domestiques, les personnes qu'il reçoit dans le bien loué*

(invités-pensionnaires) les ouvriers qui travaillent dans l'immeuble, les sous-locataires ou cessionnaires" (voir Yvette Merchies, Le Bail en général, n° 268);

Attendu qu'étant acquis que le compteur loué a été rendu impropre à l'enregistrement des consommations électriques à la demande ou en tous cas avec l'accord et au vu et au su des occupants de l'immeuble, membres de la famille et invités du défendeur, celui-ci est responsable des dégradations du compteur;

Attendu que le montant du préjudice ainsi subi par la demanderesse n'a pas été contesté;

PAR CES MOTIFS,

NOUS, JUGE DE PAIX,

Statuant contradictoirement;

Condamnons le défendeur à payer à la demanderesse la somme de 20 000 BEF, majorée des intérêts moratoires de retard au taux légal à dater du 26 février 1997;

Condamnons en outre le défendeur aux frais et dépens de l'instance taxés et liquidés à la somme de 8 037 BEF;

Déclarons le présent jugement exécutoire par provision nonobstant tout recours et sans caution;

..."

TRIBUNAL DE PREMIERE INSTANCE DE MONS – 10 NOVEMBRE 1999

11e Chambre

Siégeant: Mme Devos

Avocats: Me Deschamps loco Delvaux et Me Eggermont loco Yernaux

s.a. ELECTRABEL C/ M. P.

Accès aux compteurs • Droit du distributeur

Toegang tot de meters • Recht van de verdeler

Le distributeur a le droit d'accéder à ses compteurs, au besoin avec l'aide de la force publique, et doit pouvoir procéder, s'il échet, à la suspension des fournitures.

De verdeler heeft het recht tot het verkrijgen van toegang tot zijn meters, desnoods met behulp van de openbare macht, en moet, in voorkomend geval, kunnen overgaan tot schorsing van de levering.

«...»

Attendu que bien que régulièrement citée, la défenderesse n'a pas comparu ni été représenté à la susdite audience;

Attendu que la demande telle que libellée en citation tend à entendre condamner M. à payer à la s.a. Electrabel la somme de 113 700 BEF relative à la fourniture d'énergie afférente à l'immeuble sis à ... et ce depuis 1997;

Attendu qu'à l'audience susvisée, la partie demanderesse a sollicité l'autorisation de pouvoir pénétrer dans les lieux aux fins de procéder au relevé des index la défenderesse y faisant obstruction;

Attendu cependant que la défenderesse a quitté les lieux;

Attendu, en effet, que la demanderesse expose qu'elle a établi la clôture définitive suite à un avis d'emménagement de la Sorelobo;

Attendu qu'il échet cependant, pour autant que de besoin de faire droit à cette demande, dans la mesure ci-après;

Attendu qu'il résulte des pièces versées au débat que la demande est fondée;

Qu'il échet de faire droit à la demande dans la mesure ci-après;

PAR CES MOTIFS,

Donnant acte à la partie demanderesse de ses dires, dénégations et réserves, rejetant comme non fondées toutes conclusions plus amples ou contraires;

LE TRIBUNAL,

Statuant par défaut;

Dit la demande recevable et fondée dans la mesure ci-après;

Condamne M. à payer à la s.a. Electrabel la somme de 113 700 BEF à majorer des intérêts moratoires au taux

légal à dater du 11 février 1999;

Autorise la demanderesse à avoir accès à ses installations sises notamment à ..., au besoin avec l'aide de la force publique et/ou d'un huissier de justice accompagné d'un serrurier pour avoir accès à ses installations, procéder au relevé des index et s'il s'avérait que l'installation est défectueuse et/ou en raison de l'exception non adimpli contractus, procéder à la suspension des fournitures compte tenu de ce que la suspension des fournitures ne peut être effectuée qu'en accédant à l'immeuble s'agissant d'un raccordement souterrain;

La condamne en outre, aux intérêts judiciaires et aux dépens liquidés à la somme de 20 639 BEF;

Déclare le présent jugement exécutoire par provision nonobstant tout recours et sans caution;

...»

HOF VAN BEROEP TE ANTWERPEN – 20 NOVEMBER 2000

1ste Kamer

Zetelend: dbr. Spinoy

Advocaten: mr. Bouchet loco Agten, mr. Van Kerckhoven, mr. Lenaers loco Debaese

c.v.ba INTERELECTRA T/ n.v. DERERE DEVELOPMENTS

Elektriciteitscabine • Gebruiksrecht • Installaties in cabine • Eigendomsoverdracht cabine • Notariële akte • Wettelijke erfdienstbaarheid • Naleving door koper

Cabine électrique • Droit d'usage • Installations dans la cabine • Transfert de propriété de la cabine • Acte notarié • Servitude légale • Obligations de l'acheteur

De verdeler die van de eigenaar van een cabine een gebruiksrecht heeft bedongen op deze cabine, beschikt over een wettelijke erfdienstbaarheid. Wanneer de eigenaar deze cabine verkoopt zonder uitdrukkelijk melding te maken van dit gebruiksrecht in de notariële akte, blijft de koper gehouden de wettelijke erfdienstbaarheid in het voordeel van de verdeler te respecteren.

De verdeler blijft eigenaar van de installaties die zich in de elektriciteitscabine bevinden, temeer in de akte vermeld werd dat toestellen waarop huurders eigendomsrechten bewijzen uit de verkoop zijn gesloten.

Le distributeur qui a reçu un droit d'usage d'une cabine du propriétaire de celle-ci, jouit d'une servitude légale d'utilité publique. Si le propriétaire vend cette cabine sans faire mention de ce droit d'usage dans l'acte notarié, l'acheteur reste tenu de respecter cette servitude au bénéfice du distributeur.

Les installations qui se trouvent dans la cabine électrique restent la propriété du distributeur d'autant plus qu'il est fait mention dans l'acte que les appareils sur lesquels les locataires justifient leurs droits de propriété, sont exclus de la vente.

Overwegende dat de hogere beroepen hetzelfde vonnis overtreffen; dat zij voor de goede rechtsbedeling dienen te worden samengevoegd;

Overwegende dat de oorspronkelijke vordering uitging van Kenis Peter Automatisering n.v. (hierna genoemd K.P.A.) bij exploitatie dd 16 september 1992 en gericht was tot Derere Industries n.v. (voorheen n.v. Edelweiss) ertoe strekkende laatstgenoemde te horen veroordelen tot betaling van schadevergoeding ten belope van 900 000 BEF, meer de gerechtelijke interessen; dat in de loop van het geding voor de eerste rechter de rechtsvoorganger van geïntimeerde – Edelweiss n.v. – door K.P.A. in gedwongen tussenkomenst werd gedagvaard ten einde deze partij solidaire in solidum met Derere Industries n.v. te horen veroordelen tot betaling van een schadevergoeding van 900 000 BEF, meer de gerechtelijke interessen; dat geïntimeerde het geding gevoerd namens haar rechtsvoorganger Edelweiss n.v. hervatte; dat voor de eerste rechter c.v. Interelectra vrijwillig tussenkwam ten einde te horen zeggen voor recht dat de toestellen en benodigdheden geplaatst in een lokaal in de eigendom van K.P.A. haar eigendom blijven en dat aan K.P.A. alle verplichtingen, die door Edelweiss n.v. in de overeenkomst dd 1 april 1980 werden opgenomen, dienen te worden opgelegd; dat zij tevens vorderde de rechtsvoorganger van geïntimeerde – n.v. Edelweiss – te veroordelen tot betalen van een schadevergoeding van

50 000 BEF ingevolge contractbreuk; dat door de rechtsvoorganger van geïntimeerde een tegenvordering tot het verkrijgen van een schadevergoeding van 50 000 BEF wegens tergend en roekeloos geding werd ingesteld zowel ten aanzien van K.P.A. als ten aanzien van c.v. Interelectra (solidair of de ene bij gebreke van de andere);

Overwegende dat de feiten die ten grondslag aan huidige betwisting liggen als volgt kunnen worden samengevat; dat de rechtsvoorganger van geïntimeerde bij notariële akte 27 februari 1992 aan K.P.A. een bedrijfsgebouw verkocht, gelegen te Bree, Nieshofstraat 5 voor de prijs van 6 000 000 BEF; dat K.P.A. stelt dat zij na de verkoop heeft moeten vaststellen dat de elektriciteitscabine, feitelijk geïntegreerd in het onroerend goed, niet in de verkoop was begrepen doch toebehoorde aan de c.v. Interelectra; dat geïntimeerde nochtans ter gelegenheid van de verkoop zou hebben bevestigd dat deze cabine in de verkoop was begrepen; dat geïntimeerde bedrog zou hebben gepleegd nu zij zou hebben geweten, gelet op de bepalingen van de overeenkomst dd 1 april 1980, geen eigenaar te zijn van de elektriciteitscabine in kwestie; dat zij minstens andermans goed zou hebben verkocht waardoor de verkoop nietig zou zijn; dat zij de terugbetaling vordert van een gedeelte van de koopprijs ten belope van de geschatte waarde van de elektriciteitscabine; dat zij enkel het lokaal kosteloos ter beschikking van c.v. Interelectra heeft gesteld met het oog op de uitrusting van een transformatiecabine voor algemeen

nut; dat zij de hoegrootheid van de gevorderde schadevergoeding betwist; dat c.v. Interelectra betoogt dat de notariële akte van verkoop in strijd is met de overeenkomst tussen haar gesloten en de rechtsvoorganger van geïntimeerde dd 1 april 1980; dat bij de verkoop aan K.P.A. de verplichtingen van deze overeenkomst hadden dienen te worden opgelegd; dat door de foutieve verklaringen in de notariële akte zij schade zou hebben geleden, waarvoor zij op vergoeding aanspraak maakt;

Overwegende dat de vordering is gesteund op bedrog en verkoop van andermans goed;

Overwegende dat de eerste rechter bij tussenvonnis dd 12 oktober 1995 de vordering ten aanzien van Derere Industries n.v. onontvankelijk heeft verklaard; dat de tegenvordering van Derere Industrie n.v. wegens tergend en roekeloos geding ten opzichte van K.P.A. werd ingewilligd en laatstgenoemde werd veroordeeld tot het betalen van een schadevergoeding ten belope van 30 000 BEF; dat alvorens recht te doen over de gegrondheid van de overige vorderingen de heropening van de debatten werd bevolen; dat bij het bestreden eindvonnis de hoofdvordering ten aanzien van geïntimeerde ongegrond werd verklaard, de vordering van de vrijwillig tussenkomende partij c.v. Interelectra gedeeltelijk werd ingewilligd in de mate dat werd gevorderd K.P.A. de haar in de overeenkomst dd 1 april 1980 verleende gebruiksrechten m.b.t. de kwestige transformatiecabine te doen eerbiedigen (meergevorderde afgewezen); dat

K.P.A. werd veroordeeld tot betaling van de kosten van dagvaarding en van rolstelling en van de rechtsplegingsvergoeding ten aanzien van geïntimeerde; dat de rechtsplegingsvergoedingen tussen K.P.A. en c.v. Interelectra werden gecompenseerd;

Overwegende dat K.P.A. de vernietiging nastreeft van het bestreden vonnis en concludeert tot de gegrondheid van de door haar ten aanzien van geïntimeerde ingestelde hoofdvordering; dat in het dispositief van haar beroepsconclusie zij nog slechts aanspraak maakt op een bedrag van 600 000 BEF schadevergoeding;

Overwegende dat c.v. Interelectra eveneens de vernietiging nastreeft van het bestreden vonnis voor zover haar vordering tot schadevergoeding ten laste van geïntimeerde niet werd ingewilligd;

Overwegende dat geïntimeerde concludeert tot de ongegrondheid van de hogere beroepen en de bevestiging van het bestreden eindvonnis;

Overwegende dat het bestreden vonnis dient bevestigd te worden en het Hof naar de redengeving erin vermeld voor zover als nodig verwijst;

Overwegende dat bedrieglijke kunstgrepen in hoofde van geïntimeerde niet zijn bewezen; dat in de akte van verkoop dd 27 februari 1992 duidelijk vermeld staat dat voorwerpen en toestellen, waaromtrent huurders, uitba-

tende maatschappijen of om het even welke derden hun eigendomsrechten bewijzen, uit de verkoop zijn gesloten; dat wat de elektriciteitscabine zelf betreft deze volgens voormelde akte (art. 6) aan de verkoper toebehoort en in de verkoop is begrepen, hetgeen juist is aangezien c.v. Interelectra erop geen eigendomsrechten claimt; dat overigens in de overeenkomst dd 1 april 1980 tussen het bestuur van de gemeente Bocholt, aangesloten bij c.v. Interelectra, en de rechtsvoorganger van geïntimeerde – Edelweiss n.v. – onder art. 5 gestipuleerd staat "bovenvermeld lokaal is en blijft eigendom van de vermelde eigenaar, die het in goede staat van onderhoud zal behouden. De gemeente Bocholt zal echter instaan voor het gewoon klein onderhoud van het inwendige van het lokaal";

Overwegende dat er geen sprake is van verkoop van andermans goed; dat de rechtsvoorganger van geïntimeerde, zoals reeds gezegd, wel degelijk eigenaar was van de elektriciteitscabine; dat K.P.A. heeft gekregen waarvoor zij heeft betaald;

Overwegende dat geïntimeerde terecht stelt dat c.v. Interelectra ten aanzien van de elektriciteitscabine enkel gebruiksrechten heeft; dat het dus gaat om een wettelijke erfdienstbaarheid, waarvoor geïntimeerde geen vrijwaringplicht heeft; dat K.P.A. omtrent de aanwezigheid van de wettelijke erfdienstbaarheid niet onwetend kon zijn vermits op de cabine "Interelectra"

werd vermeld; dat bijgevolg aan geïntimeerde niet kan worden verweten ervan niet uitdrukkelijk in de koopovereenkomst melding te hebben gemaakt;

Overwegende dat K.P.A. als koper de wettelijke erfdienstbaarheid in het voordeel van c.v. Interelectra zonder meer dient te respecteren; dat laatstgenoemde ingevolge de verkoop dd 27 februari 1992 eigenaar is gebleven van de toestellen en materialen, die zich in de elektriciteitscabine bevinden; dat derhalve zij door het optreden van de rechtsvoorganger van geïntimeerde als verkoper geen schade kan hebben geleden; dat haar vordering tot schadevergoeding ten laste van geïntimeerde afgewezen blijft;

OM DEZE REDENEN,

Het Hof, recht doende op tegenspraak;

Ontvangt de hogere beroepen doch verklaart ze ongegrond;

Bevestigt het bestreden vonnis;

Veroordeelt appellanten ieder tot de eigen gemaakte kosten van het hoger beroep, en tevens tot de kosten van het hoger beroep aan zijde van geïntimeerde begroot op 13 500 BEF rechtsplegingsvergoeding.

..."

(B.S. en Publ. E.G. van 01.09.2000
tot en met 31.12.2000)

WETGEVING

I. Elektriciteit

I.1. Elektriciteitsvoorziening

KB van 11 oktober 2000 betreffende de toekenning van individuele vergunningen voor de bouw van installaties voor de productie van elektriciteit, BS, 1.11.2000, p. 36625

KB van 20 december 2000 betreffende de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van domeinconcessies voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden, in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht, BS, 30.12.2000, 2e ed., p. 43557.

I.2. Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties (A.R.E.I.)

Nihil

I.3. Veiligheidswaarborgen

Nihil

I.4. Meeteenheden

Nihil

(M.B. et J.O.C.E. du 01.09.2000
au 31.12.2000)

LEGISLATION

I. Electricité

I.1. Distribution d'électricité

AR du 11 octobre 2000 relatif à l'octroi des autorisations individuelles couvrant l'établissement d'installations de production d'électricité, MB, 1.11.2000, p. 36625

AR du 20 décembre 2000 relatif aux conditions et à la procédure d'octroi des concessions domaniales pour la construction et l'exploitation d'installations de production d'électricité à partir de l'eau, des courants ou des vents, dans les espaces marins sur lesquels la Belgique peut exercer sa juridiction conformément au droit international de la mer, MB, 30.12.2000, 2e ed., p. 43557.

I.2. Règlement général sur les Installations Electriques (RGIE)

Nihil

I.3. Garanties de sécurité

Nihil

I.4. Unités de mesure

Nihil

1.5. Prijzen

KB van 22 december 2000 tot instelling van de tarieven voor de aansluiting op de distributienetten van elektriciteit en het gebruik ervan, BS, 30.12.2000, 2e ed., p. 43565.

1.6. Varia

Wet van 11 juli 2000 tot wijziging van de wet van 22 juli 1985 betreffende de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie BS, 4.10.2000, p. 33710.

Decreet van 17 juli 2000 van de Vlaamse Gemeenschap houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, BS, 22.9.2000, p. 32166.

KB tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 april 1999 tot inrichting van een Commissie voor de Analyse van de Middelen voor Productie van Elektriciteit en de Reëvaluatie van de Energievectoren (AMPERE), BS, 12.10.2000, p. 34575.

KB van 21 september 2000 tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van sommige bepalingen van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de gasmarkt en het fiscaal statuut van de elektriciteitsproducenten, BS, 24.10.2000, p. 35558

KB van 4 oktober 2000 houdende het bepalen van de nadere regels betreffende het bewijs om in aanmerking te komen binnen het transmissienet voor elektriciteit, BS, 24.10.2000, p. 35559

KB van 6 oktober 2000 tot wijziging van het KB van 3 mei 1999 betreffende het beheer van het nationaal transmissienet voor elektriciteit, BS, 24.10.2000, p. 35561

KB van 6 oktober 2000 tot wijziging van het KB van 2 mei 1999 betreffende de samenstelling en de werking van de algemene raad van de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas, BS, 24.10.2000, p. 35569

KB van 11 oktober 2000 tot wijziging van het KB van 3 mei 1999 tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van de bepalingen van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, BS, 24.10.2000, p. 35571

MB van 2 november 2000 houdende aanstelling van de ambtenaren die ermee belast zijn de Minister te vertegenwoordigen bij de uitoefening van de formaliteiten voorzien door het KB van 4 oktober 2000 houdende het bepalen van nadere regels betreffende het bewijs om in aanmerking te komen binnen het transmissienet voor elektriciteit, BS, 4.11.2000, p. 36719

1.5. Prix

AR du 22 décembre 2000 visant à l'instauration de tarifs d'accès aux réseaux de distribution d'électricité et d'utilisation de ceux-ci, MB, 30.12.2000, 2e ed., p. 43565.

1.6. Divers

Loi du 11 juillet 2000 modifiant la loi du 22 juillet 1985 sur la responsabilité civile dans le domaine de l'énergie nucléaire, MB, 4.10.2000, p. 33710.

Décret du 17 juillet 2000 de la Communauté flamande relatif à l'organisation du marché de l'électricité, MB, 22.9.2000, p. 32166.

AR du 12 août 2000 portant modification de l'arrêté royal du 19 avril 1999 instituant une Commission pour l'Analyse des Modes de Production de l'Électricité et le Redéploiement des Énergies (AMPERE), MB, 12.10.2000, p. 34575.

AR du 21 septembre 2000 fixant la date d'entrée en vigueur de certaines dispositions de la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché du gaz et au statut fiscal des producteurs d'électricité, MB, 24.10.2000, p. 35558

AR du 4 octobre 2000 définissant les modalités relatives à la preuve à fournir pour être éligible dans le réseau de transport d'électricité, MB, 24.10.2000, p. 35559

AR du 6 octobre 2000 modifiant l'AR du 3 mai 1999 relatif à la gestion du réseau national de transport d'électricité, MB, 24.10.2000, p. 35561

AR du 6 octobre 2000 modifiant l'AR du 3 mai 1999 relatif à la composition et au fonctionnement du conseil général de la Commission de Régulation de l'Électricité et du Gaz, MB, 24.10.2000, p. 35569

AR du 11 octobre 2000 modifiant l'AR du 3 mai 1999 fixant la date d'entrée en vigueur des dispositions de la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité, MB, 24.10.2000, p. 35571

AM du 2 novembre 2000 portant désignation des fonctionnaires chargés de représenter le Ministre dans l'accomplissement des formalités prévues par l'AR du 4 octobre 2000 définissant les modalités relatives à la preuve à fournir pour être éligible dans le réseau de transport d'électricité, MB, 4.11.2000, p. 36719

MB van 2 november 2000 tot bepaling van het formulier dat gebruikt moet worden om in aanmerking te komen binnen het transmissienet voor elektriciteit, BS, 4.11.2000, p. 36722

MB van 4 december houdende aanstelling van de ambtenaren die ermee belast zijn de minister te vertegenwoordigen bij de uitoefening van de formaliteiten voorzien door het koninklijk besluit van 11 oktober 2000 betreffende de toekenning van individuele vergunningen voor de bouw van installaties voor de productie van vaststelling van criteria en de procedure voor toekenning van individuele vergunningen voorafgaand aan de aanleg van directe lijnen, BS, 16.12.2000, p. 42157.

Advies van het Economisch en Sociaal Comité over het "Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bevordering van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen op de interne energie-markt" (2000/C 367/02), PB L 367/5 (20.12.00)

AM du 2 novembre 2000 déterminant le formulaire à utiliser pour être éligible dans le réseau de transport d'électricité, MB, 4.11.2000, p. 36722

AM du 4 décembre 2000 portant désignation des fonctionnaires chargés de représenter le ministre dans l'accomplissement des formalités prévues par l'arrêté royal du 11 octobre 2000 relatif à l'octroi des autorisations individuelles couvrant l'établissement d'installations de production d'électricité et par l'arrêté royal du 11 octobre 2000 fixant les critères et la procédure d'octroi des autorisations individuelles préalables à la construction de lignes directes, MB, 16.12.2000, p. 42157.

Avis du Comité économique et social sur la "Proposition de directive du Parlement européen et du Conseil relative à la promotion de l'électricité produite à partir de sources d'énergie renouvelables sur le marché intérieur de l'électricité" (2000/C 367/02), JO C 367/5

2. Gas

2.1. Gasvervoer

Nihil

2.2. Gasdistributie

Nihil

2.3. Veiligheidswaarborgen

Nihil

2.4. Meeteenheden

Nihil

2.5. Prijzen

Nihil

2.6. Varia

KB van 21 september 2000 tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van sommige bepalingen van de wet

2. Gaz

2.1. Transport du gaz

Nihil

2.2. Distribution du gaz

Nihil

2.3. Garanties de sécurité

Nihil

2.4. Unités de mesure

Nihil

2.5. Prix

Nihil

2.6. Divers

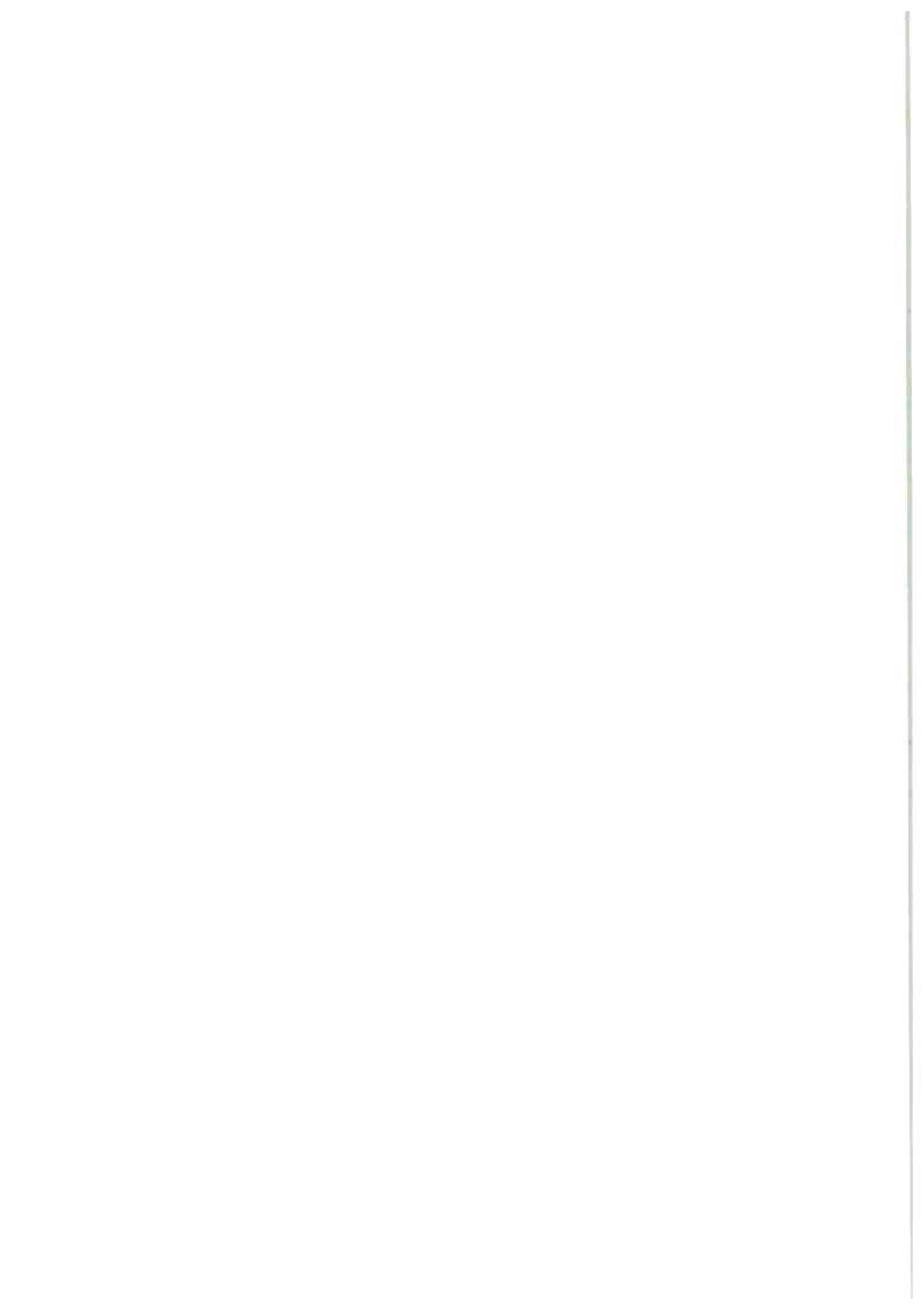
AR du 21 septembre 2000 fixant la date d'entrée en vigueur de certaines dispositions de la loi du 29 avril 1999

van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de gasmarkt en het fiscaal statuut van de elektriciteitsproducenten, BS, 24.10.2000, p. 35558

KB van 6 oktober 2000 tot wijziging van het KB van 2 mei 1999 betreffende de samenstelling en de werking van de algemene raad van de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas, BS, 24.10.2000, p. 35569

relative à l'organisation du marché du gaz et au statut fiscal des producteurs d'électricité, MB, 24.10.2000, p. 35558

AR du 6 octobre 2000 modifiant l'AR du 3 mai 1999 relatif à la composition et au fonctionnement du conseil général de la Commission de Régulation de l'Electricité et du Gaz, MB, 24.10.2000, p. 35569

25

iuvis

